

Tiranada səfirlik açırıq

Bu, əməkdaşlığımızın vacib əlamətidir

Dekabrın 8-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Albaniya Respublikasının Baş naziri Edi Rama ilə təkbətək görüşü olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, övvəlcə rəsmi foto çəkdirildi.

→ 2

Azərbaycanın özü qədər əbədi

Liderlik qüdrəti

Milli həmrəyliyəmizin banisi Heydər Əliyev "Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!" deyərək xalqımızın xoşbəxt gələcəyinin möhür azərbaycanlılıq ideologiyası ilə bağlı olduğunu hər zaman qürurla bəyan edirdi. Ulu Öndər bu istiqamətdə apardığı məqsədyönlü siyasət nəticəsində millətimizin həmrəyliyinə nail olaraq Yer üzündəki bütün azərbaycanlıları vahid ideya ətrafında birləşirdi.

Qarabağ probleminin həlli isə Ulu Öndər Heydər Əliyevin gündəliyində duran bir nömrəli məsələ idi.

→ 4

Şərəf simvolu

1993-cü ilin iyununda başladığı xilaskarlıq missiyasının nəticəsi kimi Azərbaycan xalqı 1993-cü ilin oktyabrında Heydər Əliyevi özünün rəhbəri seçdi. 1994-cü ilin oktyabr, 1995-ci ilin mart hadisələrində Heydər Əliyev özünün qətiyyəti və xarizması ilə Azərbaycan dövlətçiliyini ağır faciələrdən xilas etdi. Sonrakı mərhələdə Ulu Öndərin rəhbərliyi altında demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğu yolunda uğurlu addımlar atıldı, milli dövlətçilik əsaslarına, beynəlxalq standartlara əsaslanan hüquqi islahatlar həyata keçirildi, insan hüquq və azadlıqlarının təminatı sahəsində əsaslı dönüş təmin edildi.

→ 5

Onlar bizə əmanətdir!

Səhid və qazilərimizin övladlarına, ailə üzvlərinə dəstək olan "YAŞAT" Fondu 2 ildə mühüm layihələr reallaşdırıb

Prezidentin fərmanına əsasən yaradılan şəhid ailələrinin, qazilərin təminatına dəstək fondu - "YAŞAT" ölkəmizin ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən olmuş hərbi qulluqçuların və şəhid olmuş şəxslərin ailə üzvlərinin sosial müdafiəsi sahəsində dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə əlavə dəstək verilməsi üçün şəffaf, effektiv və ölçətan platformadır.

→ 7

UNESCO azad edilmiş ərazilərə missiya göndərmədi

Azərbaycanın müraciətlərinə baxmayaraq...

Dekabrın 8-də UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyası, Dövlət Turizm Agentliyi, ICOMOS Azərbaycan Milli Komitəsi, ICOM Azərbaycan Milli Komitəsi və ADA Universitetinin İnkişaf və Diplomatiya İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə "Mədəni sərəvətlərin qorunmasında UNESCO konvensiyalarının rolu və onların tətbiqinin təkmilləşdirilməsinin aspektləri" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransın açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin müavini və "Hərbi münaqişələr zamanı mədəni dəyərlərin qorunması haqqında Konvensiya"nın müddəalarının yerinə yetirilməsi üzrə Komissiyanın sədri Əli Əhmədov, mədəniyyət naziri Anar Kərimov, xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmməd-Quliyev, Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev çıxış etdilər.

→ 6

Oxçuçayda suyun tərkibində zərərli kimyəvi maddələrin qatılığı artıb

Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində məsələlərin mərkəzləşdirilməsi qaydada həlli ilə bağlı Əlaqələndirmə Qərargahının nəzdində fəaliyyət göstərən İdarələr-arası Mərkəzin Ekoloji məsələlər üzrə İşçi Qrupunun növbəti iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər ve-

rir ki, iclasda işçi qrupda təmsil olunan müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələri və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları üzrə xüsusi nümayəndəliklərinin üzvləri iştirak etdilər.

→ 6

Bakıda Turizm Sammiti keçirilib

Əsas hədəf 2026-cı ildə Azərbaycana gələn əcnəbilərin sayını 4 milyona çatdırmaqdır

Dövlət Turizm Agentliyinin (DTA) və Azərbaycan Turizm Bürosunun təşkilatlığı ilə dekabrın 8-də Bakı Konqres Mərkəzində turizm sahəsindəki inkişaf tendensiyalarını, o cümlədən marketing, regional inkişaf və turizm siyasəti məsələlərini müzakirə etmək məqsədilə "Azərbaycan Turizm Sammiti 2022" işə başlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə turizm sənayesinin üzvləri, dövlət və özəl sektor təmsilçiləri iştirak edirlər.

Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev çıxış edərək sammitin əhəmiyyətindən və 2022-ci ildə turizm sektorunda əldə olun-

muş nailiyyətlərdən söz açıb. Bildirib ki, əsas hədəf 2026-cı ildə Azərbaycana səfər edən əcnəbilərin sayını 4 milyona çatdırmaqdır. Növbəti dörd il üçün məqsəd turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sektorunda ümumi daxili məhsulun istehsalının həcmi 2019-cu ilə müqayisədə 1,5 dəfə artırmaq, orta hesabla hər il turizm sektorunda 20 faiz artıma nail olmaqdır. Ölkədə yerli turistlərin sayını 6 milyona çatdırmaq, bütövlükdə Azərbaycanı dayanıqlı və ölçətan turizm istiqamətinə çevirmək də prioritet hədəflər arasındadır.

→ 6

Avrasiyanın enerji deposu

Azərbaycan dünya qaz bazarında əsas ixracatçılardan birinə çevrilir

Əlverişli coğrafi mövqedə və ən mühüm iki qitənin qovuşuğunda yerləşməsi tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayan Azərbaycana yeni-yeni əlaqələrin qurulması prosesində mühüm rol oynamaq imkanı verir.

Zəngin təbii sərvətlərə və enerji ehtiyatlarına malik olan Azərbaycan bu gün artıq özünü global əhəmiyyətli enerji layihələrinin müəllifi kimi tanıdıb, coğrafi üstünlüyündən faydalanaraq Şərqlə Qərbi, Şimalda Cənubu birləşdirən nəqliyyat qovşağı və logistik mərkəzə çevrilib. Ölkənin əlverişli geostrateji mövqeyi keçən 20 ilə yaxın dövrdə irimiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsinə, nəqliyyat-kommunikasiya infrastrukturunun müasir tələblərə cavab verən səviyyəyə çatmasına imkan vermişdir.

Azərbaycanın təşəbbüskarı və birbaşa iştirakçısı olduğu regional və global enerji və nəqliyyat layihələrinin həyata keçirilməsi enerji və yük daşımaları sahəsində səmərəliliyi artırmaqla yanaşı, bütövlükdə regionun inkişafına müsbət töhfə verməkdədir.

→ 6

Riyakar siyasət İrani uçuruma aparır

Azərbaycan dövləti heç bir zaman İranın milli mənafeyinə zərər vurmaq addım atmayıb, hətta İrana qarşı Qərbin sanksiyalarına baxmayaraq, bu ölkə ilə illər boyu fəal əməkdaşlıq əlaqələrini möhkəmləndirib, birgə iqtisadi layihələr reallaşdırıb. Bu ölkə ilə həm ikitərəfli, həm regional təşkilatlar çərçivəsində enerji, nəqliyyat və s. sahələrdə geniş tədbirlər həyata keçirilib. Bu da təsadüfi deyil. Məlumdur ki, əhalisinin 40 milyon nəfəri azərbaycanlılardan ibarət olan bu ölkə ilə müstəqil Azərbaycan dövlətini həm də mədəni və mənəvi dəyərlər bağlayır.

→ 8

Etirazlar İran rejimini vahiməyə salır

Ölkəni bürüyən kütləvi aksiyalarda indiyədək 458 nəfərin öldürüldüyü bildirilir

Şərqi Azərbaycan əyalətinin Məlikan şəhərindən olan fəal Cəfər Fətəhi işgəncə verilərək ondan məcburi etiraf alınıb və İran İnqilab Keşikçiləri Korpusuna bağlı media orqanlarında yayımlanıb. Bundan bir neçə gün öncə başqa fəallar Əkbər Fətəhi və Səid İlxani də saxta etiraf verməyə məcbur ediliblər. Qeyd edək ki, Cəfər Fətəhi noyabrın 20-də başqa bir neçə fəalla birlikdə təhlükəsizlik məmurları tərəfindən həbs edilib.

→ 8

Din pərdəsi arxasında şeytan oyunu

İranda dindən siyasi məqsədləri üçün istifadə etməsi, dövlət idarəetməsində onu qorxu, ölüm alətinə çevirməsi birmənalı olaraq müqəddəs dinimizə xəyanətdir. Bu o deməkdir ki, molla rejimi üçün müqəddəs bir şey yoxdur. Müqəddəs sandıqları varsa, o da onların hakimiyyəti, hakimiyyətin mollalara verdiyi hüdsuz imtiyazlardır.

→ 8

Karen Donfrid Laçın yolunda son qanunsuz fəaliyyətlər barədə məlumatlandırılıb

Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Amerika Birləşmiş Ştatları dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Karen Donfrid arasında telefon danışığı baş tutub.

Nazir Ceyhun Bayramov Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, telefon danışığı zamanı Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesinin cari vəziyyəti və perspektivləri, habelə Azərbaycan və ABŞ arasında əməkdaşlıq gündəliyinin müxtəlif məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov sülh müqaviləsi üzrə aparılan danışıqların cari vəziyyəti, kommunikasiyaların açılması və delimitasiya məsələləri üzrə söyləyər barədə məlumat verib. Bununla yanaşı, Laçın yolundan istifadə etməklə həyata keçirilən son qanunsuz fəaliyyətlər qeyd olunub.

Karen Donfrid ABŞ-nin bölgədə sabitliyin təmin edilməsi söylərilən dəstəklədiyini vurğulayıb. Liderlər və nazirlər arasında əldə olunmuş razılıqlara uyğun olaraq sülh prosesinin irəliləməsinin vacib olduğunu bildirdi.

Tiranada səfirlik açırıq

Bu, əməkdaşlığımızın vacib əlamətidir

Ərvali 1-ci sah.

Qonağı salamlayan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dedi:

- Xoş gəlmisiniz. Sizi bir daha görməyimə çox şadam. Əvvəla, Albaniyaya səfərim zamanı mənə göstərdiyiniz qonaqpərvərliyə görə Sizə təşəkkür edirəm. Razılığa gəldiyimiz kimi, biz fəal dialoq davam etdirəcəyik. Sizin səfəriniz artıq razılaşdırılmış məsələlərin gedişatını izləmək xarakteri daşıyır. Hər iki tərəfdən bütün tapşırıqlar verilib. Heyətlərimiz fəal şəkildə işləyirlər. Mənim rəsmi səfərimin nəticələri olduqca müsbətdir. Bizim əlaqələrimiz güclənir və yeni imkanlar yaranır. Sizə məlumat verdiyim kimi, biz Tiranada səfirlik açırıq və bu da əməkdaşlığımızın vacib bir əlamətidir. Praktiki nöqteyi-nəzərdən bu, bizə ölkəmizdə gedən proseslərlə daha yaxından tanış olmaq imkanı verəcək. Eyni zamanda bu, bizə ikitərəfli gündəliyimizdə daha da səmərəli olmağa imkan yaradacaq. Bir daha xoş gəlmisiniz.

◆ ◆ ◆

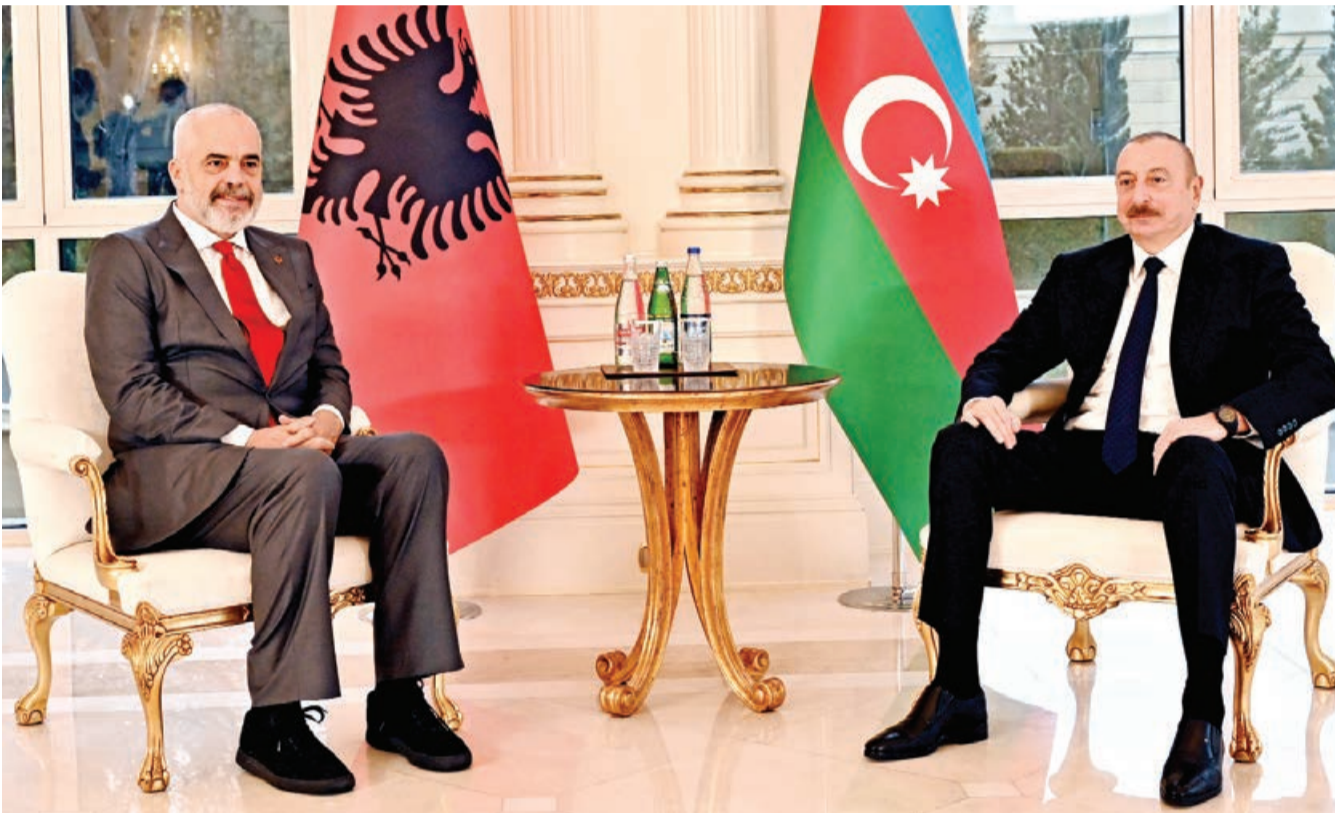
Albaniyanın Baş naziri Edi Rama dedi:

-Təşəkkür edirəm cənab Prezident. Bu, mənim üçün şərəfdir. Mən də təşəkkürümü ifadə etmək istəyirəm. İcazə verin deyim ki, məsələlərin gedişatı ilə bağlı təəssüratım heyratamizdir. İndi ölkəmizdə Azərbaycan səfirliyinin açılması çox vacib bir məsələdir. Qalan digər məsələlərə gəldikdə isə Siz dediyiniz kimi, biz işi davam etdirməliyik. Təşəkkür edirəm.

◆ ◆ ◆

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Albaniyanın Baş naziri Edi Rama ilə işi səhər yeməyi əsnasında geniş tərkibdə görüşü olub.

Daha sonra dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın çəkdiyi rəsm əsərini və Leyla Əliyevanın əsərlərinin kataloqunu qonağa hədiyyə etdi. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Albaniyanın Baş nazirinin Azərbaycanla işgüzar səfəri başa çatıb

Albaniya Respublikasının Baş naziri Edi Ramanın Azərbaycan Respublikasına işgüzar səfəri dekabrın 8-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Baş nazir Edi Ramanın Azərbaycanın Baş nazirinin müavini Əli Əhmədov, xarici işlər nazirinin müavini Fərid Rzaev və digər rəsmi şəxslər yola saldılar.

◆ ◆ ◆

Qeyd edək ki, Albaniyanın Baş naziri Edi Rama dekabrın 7-də Azərbaycana işgüzar səfərə gəlmişdi.

"Prokurorluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. "Prokurorluq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 688; 2000, № 7, maddə 494; 2002, № 8, maddə 464; 2004, № 1, maddə 10, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 4, maddə 202; 2005, № 10, maddələr 874, 876, 902; 2006, № 11, maddə 927; 2007, № 1, maddə 1, № 2, maddə 82; 2009, № 6, maddə 399, № 11, maddələr 877, 878; 2010, № 11, maddə 944; 2011, № 4, maddə 269, № 7,

maddə 611, № 11, maddə 987; 2012, № 6, maddə 519; 2014, № 3, maddə 237; 2016, № 6, maddələr 1012, 1017; 2017, № 12 (I kitab), maddə 2238; 2018, № 2, maddə 146; 2020, № 7, maddə 856; 2021, № 5, maddə 432; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 584-VIQD nömrəli Qanunu) 38-ci maddəsinin ikinci hissəsi ləğv edilmişdir.

Maddə 2. Bu Qanun 2023-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 noyabr 2022-ci il

"Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 452, № 12, maddə 731; 2002, № 12, maddə 706; 2005, № 10, maddə 902; 2006, № 11, maddə 927; 2007, № 1, maddələr 1, 4, № 2, maddə 82, № 6, maddə 570, № 8, maddə 756, № 11, maddələr 1078, 1081; 2008, № 3, maddə 155, № 4, maddə 250, № 8, maddə 696; 2009, № 6, maddə 399, № 11, maddələr 877, 878; 2010, № 3, maddə 171, № 11, maddə 944; 2011, № 2, maddə 71, № 11, maddə 988; 2012, № 11, maddə 1039; 2014, № 3, maddə 238; 2016, № 2 (I kitab), maddə 193, № 6, maddələr 982, 1018; 2017, № 12 (I kitab), maddə 2243; 2018, № 3, maddə 397, № 12 (I kitab), maddə 2473; 2020, № 7, maddə 828; 2021, № 5, maddə 433, № 8, maddə 902) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 20.8-ci maddə ləğv edilsin;

1.2. 20.9-cu və 20.15-ci maddələr aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"20.9. Prokurorluq işçilərinin (pensiyaya çıxmış işçilər də daxil olmaqla), o cümlədən onların ailə üzvlərinin tibbi təminatı "Tibbi si-

ğorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir."

"20.15. Hərbi prokurorluq orqanlarının prokurorluq işçisi olan hərbi qulluqçularına bu Qanun və "Prokurorluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müqayisədə hərbi qulluqçular üçün Azərbaycan Respublikası qanunlarına əsasən müəyyən edilmiş daha əlverişli şərtlərlə pensiya, tibbi və başqa növ maddi və sosial təminatlar şamil edilir."

1.3. 21.1-ci maddəyə "əməkhaqqı" sözlərindən sonra "müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi" sözləri əlavə edilsin;

1.4. 21.2-1-ci maddədə "bir" sözü "1,25" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

1.5. 21.4-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"21.4. Prokurorluq işçilərinə pul mükafatının verilməsi məqsədilə hər il növbəti il üçün təsdiq edilən dövlət büdcəsində prokurorluq işçiləri üçün müəyyən olunmuş aylıq vəzifə məaşının 3 misli həcmində əlavə vəsait nəzərdə tutulur."

Maddə 2. Bu Qanun 2023-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 noyabr 2022-ci il

"Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 noyabr tarixli 625-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 18 iyul tarixli 534 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 noyabr tarixli 625-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar homin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 21.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 21.1-ci maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroruna münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, digər prokurorluq işçilərinə münasibətdə isə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur.

2. "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 18 iyul tarixli 534 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 471; 2009, № 11, maddə 887) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. ikinci abzasda "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun" sözləri "həmin Qanunun" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. ikinci və üçüncü abzaslar müvafiq olaraq dördüncü və beşinci abzaslar hesab olunsun və aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü abzaslar əlavə edilsin:

"Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 21.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

həmin Qanunun 21.1-ci maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroruna münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, digər prokurorluq işçilərinə münasibətdə isə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 noyabr tarixli 625-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. Bu Fərman 2023-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 dekabr 2022-ci il

O.İ.Zalovun 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Oruc İbrahim oğlu Zalov 1-ci

dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 dekabr 2022-ci il

Azərbaycan və Türkmənistan parlamentləri arasında əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb

Türkmənistanda rəsmi səfərdə olan Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova dekabrın 7-də bu ölkənin Milli Qənqəsi Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədovla görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, görüşdə parlamentlərimiz arasında münasibətlərin inkişafına dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonra görüş nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə davam etdirilib. Türkmənistanın dost və qardaş Azərbaycanla münasibətlərin inkişafına böyük əhəmiyyət verdiyini bildiren Qurbanqulu Berdiməhəmmədov deyib ki, bu il ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 30-cu ildönümü tamam olur. Bu illər ərzində ölkələrimiz bir sıra sahələrdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, mədəni-humanitar sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq əlaqələri qurub. O, son illərdə ölkələrimiz arasında ticarət və iqtisadi göstəricilərin daha da yüksəldiyini, bununla belə, əməkdaşlığın müxtəlif istiqamətlərdə daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğunu bildirib.

Azərbaycanla Türkmənistanın bir çox beynəlxalq platformalarda da əməkdaşlıq etdiyini deyə Xalq Məsləhətinin sədri, o cümlədən Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlığa diqqət çəkib. O, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Hərəkatın Parlament Şöbəsinin yaradılmasının önəmini qeyd edib və bildirib ki, Türkmənistan Şöbəsinin işində fəal iştirak etmək niyyətindədir. Vurğulanıb ki, təşkilatın Bakıda keçirilən birinci konfransında Türkmənistan Milli Qənqəsi Məclisi sədrinin iştirakı bunun təsdiqidir.

Hazırda parlament diplomatiyasının beynəlxalq münasibətlər sistemində əhəmiyyətinin daha da genişləndiyini bildiren Qurbanqulu Berdiməhəmmədov Türkmənistanın bu istiqamətdə fəaliyyətə böyük əhəmiyyət verdiyini vurğulayıb. O, Azərbaycan və Türkmənistan arasında parlamentlərarası əlaqələrin daha da genişləndiyinə diqqət çəkərək, bu səfərin də qanunverici orqanlar arasında əməkdaşlığa töhfə verəcəyini inamı ifadə edib.

Göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü ifadə edən Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova deyib ki, Azərbaycanla qardaş Türkmənistan arasında münasibətlərin bugünkü səviyyəsi, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişafı məmnunluq doğurur. O, münasibətlərimizin yüksək səviyyəyə yüksəlməsində iki ölkənin dövlət başçılarının rolu xüsusi qeyd edib. Azərbaycan və Türkmənistanın bir çox sahələrdə əməkdaşlıq etdiklərini bildiren parlamentin spikeri xüsusən enerji, nəqliyyat sahələrində əlaqələrin uğurlu inkişafını qeyd edib.

Milli Məclisin Sədri deyib ki, Azərbaycanla Türkmənistan arasında ikitərəfli və çox-tərəfli münasibətlərə mühüm və müsbət təsir göstərən amillərdən biri də parlamentlərimizin qarşılıqlı fəaliyyətidir. Qeyd olunub ki, bu gün qanunvericilik orqanlarımız arasında çox səmərəli əməkdaşlıq qurulub və bu əməkdaşlığa daha da dərinləşdirmək üçün yaxşı imkanlar var. Bu səfərin onun Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri kimi Türkmənistanı ilk rəsmi səfəri olduğunu bildiren spiker Sahibə Qafarova inamı ifadə edib ki, bu səfər parlamentlərimiz və ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da möhkəmləndiril-

məsinə və genişləndirilməsinə töhfə verəcək.

Azərbaycanla Türkmənistanın beynəlxalq təşkilatlarda bir-birinə dəstək verdiyini xatırladan Milli Məclisin Sədri, o cümlədən beynəlxalq parlament təşkilatlarında da uğurlu əməkdaşlığı qeyd edib. O, xüsusilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılan Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsi çərçivəsində əlaqələrin əhəmiyyətini vurğulayıb. Spiker Sahibə Qafarova xatırladı ki, Parlament Şöbəsi 2021-ci ilin noyabrında Madriddə təsis olunub. Onun ilk konfransı bu ilin iyun ayında Bakıda keçirilib. Qoşulma-

ma Hərəkatının Parlament Şöbəsinin növbəti konfransının gələcək ilin mart ayında Manama şəhərində keçirilməsi planlaşdırılır. O, tədbirə hazırlıq məqsədilə görülməli işlər barədə məlumat verib, Azərbaycanın bu təşkilatın institusional inkişafı istiqamətində atdığı addımlar barədə danışıb.

Görüşdə 2020-ci ildə Azərbaycanın Vətən müharibəsində ödədiyi qələbə, öz ərazilərini Ermənistanın 30 il ərzində işğaldan azad etməsi və orazi müəvəliyini bərpa etməsi, münaqişənin həllində son sərəfə vətəndaşlarımızın vəziyyət barədə məlumat verən Milli Məclisin Sədri diqqət çəkdi ki, Azərbaycan işğal-

dan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa işlərinə başlayıb. Azad edilmiş ərazilərdə "ağıllı şəhər"lər və "ağıllı kənd"lər tikilir, infrastruktur və nəqliyyat layihələri icra edilir. Hazırda keçmiş məcburi köçkünlərin artıq evlərinə qayıtmağa başlayıblar. Parlamentin spikeri deyib ki, Azərbaycan regionda davamlı sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması istiqamətində bütün lazımı səyləri göstərir. Lakin Ermənistan destruktiv mövqeyə əsaslanaraq bu prosesə mənfi təsir göstərən addımlarını davam etdirir.

Qeyd edək ki, görüşdə Türkmənistanla parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Fəzail Ağamalı, deputatlardan Əziz Ələkbərov, Jalal Əliyeva, Şahin İsmayilov, Vahid Əhmədov, Cəbi Quliyev, Elşən Musayev və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Görüş başa çatandan sonra Azərbaycan Milli Məclisi ilə Türkmənistan Milli Qənqəsi Xalq Məsləhəti arasında əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Sənədi Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova və Türkmənistan Milli Qənqəsi Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədov imzalayıblar. Qeyd olunub ki, bu sənəd iki ölkənin qanunvericilik orqanları arasında münasibətlərin daha da genişləndirilməsinə imkan verəcək.

Nəzrin QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Türkmənistanın "Əməkdaşlığın inkişafına töhfəyə görə" Dövlət ordeni ilə təltif olunub

Azərbaycan Milli Məclisinin Sədri Sahibə Qafarova Türkmənistanın "Əməkdaşlığın inkişafına töhfəyə görə" Dövlət ordeni ilə təltif olunub.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Türkmənistan Prezidenti Sərdar Berdiməhəmmədov bununla bağlı sərəncam imzalayıb.

Türkmənistan Milli Qənqəsi Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədov spiker Sahibə Qafarova ilə görüşdə medali Azərbaycan parlamentinin rəhbərinə təqdim edib.

Parlamentin spikeri Sahibə Qafarova bu yüksək mükafata layiq görülüyü üçün minnətdarlığını bildirərək bu ordeni Azərbaycan-Türkmənistan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinə göstərilən diqqət və hörmətin əlaməti kimi qiymətləndirib.

"Azərbaycan"

Azərbaycanla Türkmənistan arasında əlaqələr uğurla inkişaf edir

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Türkmənistan rəsmi səfəri çərçivəsində bu ölkənin Prezidenti Sərdar Berdiməhəmmədov ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Azərbaycan parlamentinin rəhbərini səmimiyyətlə salamlayan Prezident Sərdar Berdiməhəmmədov dost və qardaş ölkələr olan Azərbaycan və Türkmənistan arasında münasibətlərin yüksək səviyyədən razılığını ifadə edib. Ölkə başçısı rəsmi qeyd edib ki, xalqlarımız arasında qədim tarixə malik münasibətlər dövlətlərimiz müstəqillik qazandıqdan sonra daha da inkişaf edib. O, yüksək səviyyəli rəsmi səfərlərin bu münasibətlərə töhfələrini qeyd edib. Həmçinin dost ölkələrimizin parlamentləri arasında münasibətlərin daha da genişlənməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Azərbaycan parlament nümayəndə heyətinə göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildiren spiker Sahibə Qafarova Türkmənistan Milli Məclisin Sədri kimi

ilk dəfə səfər etdiyini diqqətə çatdırıb.

Bu il ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümünün tamam olduğunu xatırladan Sa-

hibə Qafarova ötən illər ərzində dost ölkələrimiz arasında əlaqələrin uğurlu inkişafına əməkdaşlıq etdiyini vurğulayıb. O, ikitərəfli münasibətlərin mühüm istiqamətlərini

dən olan qanunvericilik orqanları arasında münasibətlərimiz haqqında məlumat verərək qeyd edib ki, parlamentlərimiz səmərəli əməkdaşlıq əlaqələri qurub və bu əməkdaşlığa daha da dərinləşdirmək üçün yaxşı imkanlar var. Hər iki ölkənin qanunvericilik orqanlarında dostluq qrupları mövcuddur və deputatlarımızın qarşılıqlı səfərləri, nüfuzlu beynəlxalq parlament təşkilatlarında birgə fəaliyyəti əlaqələrin inkişafına töhfə verir.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Yasəmən MUSAYEVA, "Azərbaycan"

Elm olimpiadalarının qalibi olan gənclərlə görüş keçirilib

Milli Məclisin Sədr müavini, parlamentin Gənclər və idman komitəsinin sədri Adil Əliyev rəhbərlik etdiyi komitənin iş planına uyğun olaraq, dekabrın 8-də növbəti dəfə elm olimpiadalarının qalibləri olan gənclərlə görüş keçirib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, müxtəlif sahələrdə təşkil edilmiş olimpiadaların qaliblərini Milli Məclisdə salamlayan vitse-spiker gənclərə Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu prioritetlərdən birinin də məhz yeniyetmələrin, gənclərin elmli, təhsilli, fiziki və mədəni baxımdan sağlam, layiqli vətəndaşlar kimi formalaşmasını öndüyü qeyd edib. O, bildirdi ki, gənclər və elm sahəsi Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın da diqqət mərkəzindədir və Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həyata keçirilən təhsil layihələri bu sahənin inkişafına misilsiz töhfələr verir. Adil Əliyev diqqətə çatdırıb ki, ölkəmizdə gənclər, elm və təhsil sahələrində həyata keçirilən uğurlu siyasət nəticəsində Azərbaycan gəncləri dünyanın nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil alırlar. Vitse-spiker dövlət başçısının bu sahələrə dair imzaladığı formaları və sərəncamların xüsusi əhəmiyyətini vurğulayıb.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığımız böyük zəfərdən söz açan sədr müavini bizim qalib ölkəmizin vətəndaşları olduğumuzu, qazanmış tarixi zəfərdən hər birimizin qürur duyduğunu bildirdi. O qeyd edib ki, bu tarixi zəfər hamımız kimi, gənclərdən də daha məsuliyyətli, daha vətənpərvər və savadlı olmağı tələb edir. Çünki zəfərimizdən sonra müxtəlif xarici qüvvələrin Azərbaycana qarşı qışqıncılıq və tərxiatçı addımları belə halların qarşısını almaqda gənclərimizin əsas qüvvə kimi çıxış etməsinə vacibdir. Gənclərimiz elm və təhsildə də uğurlu olmalı və yeni-yeni nailiyyətlər əldə edərək millətimizin, dövlətimizin gücünə güc qatmalıdırlar. Çünki gənclərimizin uğuru xalqımızın, dövlətimizin uğurudur.

Görüşdə iştirak edən gənclər onlara göstərilən yüksək diqqət və qayğıya, hələlə səmimi görüşlərə minnətdarlıqlarını bildirdilər, bundan sonra da yüksək səylə çalışacaqlarını diqqətə çatdırıblar. Görüş gəncləri maraqlandıran mövzuların müzakirəsi ilə davam edib.

Daha sonra Milli Məclis Sədrinin müavini gənclərlə bərabər parlamentin inzibati binasının foyesində xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin abidəsi önünə gələrək Ulu Öndərin xatirəsinə ehtiramla yad ediblər. Adil Əliyev gəncləri parlamentin foyesində yaradılmış "Zəfər guşəsi" ilə də tanış edib.

Ülkər XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

Azərbaycanın özü qədər əbədi

Dekabrın 12-si Ulu Öndər Heydər Əliyevin əbədiyaşar xatirəsinin anım günüdür. Zaman ötdükcə Heydər Əliyevin yaratdığı irsin, onun ideyalarının dəyərini, bu şəxsiyyətin əzəmətini daha aydın anlayırıq. Ulu Öndərin əziz xatirəsi xalqımızın qəlbində daim yaşayır. Heydər Əliyevin siyasi həyat yolu, fəaliyyəti tariximizin və xalqımızın yaddaşına əbədi həkk edilə bilər.

Azərbaycanın yarım əsrə bərabər dövrünü əhatə edən Heydər Əliyev epoxası tariximizə qızıl hərfərlə yazılmış əbədiyyət dastanıdır. Milli dövlətçilik tariximizin əbədi şöhrətinə çevrilmiş Ulu Öndər Heydər Əliyev öz başçılıq əməlləri ilə qüdrətli dövlət xadimi və əvəzedilməz şəxsiyyət olduğunu dünya qarşısında nümayiş etdiribdir. Ulu Öndərin anım günün ətrafında bu böyük dühənin Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısında xidmətlərinə nəzər yetirməklə həm də onun xatirəsinə öz ehtiramımızı ifadə edirik.

Bələ bir deyim var: əzəmət və ucalıq məsafədən daha yaxşı görünür. Çünki dahi şəxsiyyətlərin əsl qiymətini bilmək üçün ən ədalətli hakim olan zamana ehtiyac olur. Ulu Öndərin cismani yoxluğundan illər keçdikcə onun böyüklüyü və bitib-tükənməyən irsi daha dərindən dərk olunur və Heydər Əliyev dühəsinin Azərbaycan tarixindəki yeri və rolu, xalqı və dövləti qarşısında misilsiz xidmətlərinin mahiyyəti yeni çalarlarla daha da zənginləşir.

Davamlı inkişaf, tərəqqi və yüksəliş prosesi bu gün müstəqil Azərbaycanın siyasi simasını müəyyən edir. Qarşıya qoyduğu hədəflərə inamla yetişən, bütün sahələrdə yeniləşən respublikamız beynəlxalq aləmdə mövqelərini ləğv-illə möhkəmləndirir. Azərbaycan nənki problemlərinin həllinə nail olur, hətta ümumregion əhəmiyyətli global layihələri daxili imkanları hesabına gerçəkləşdirir. Aparıcı dünya dövlətləri Co-nubi Qafqazın tərəqqi və yüksəlişini Azərbaycanın əhəmiyyətli bir qismini təşkil edir.

Ölkəmiz düşüncəli neft strategiyası ilə ümumən Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayan strateji əhəmiyyətli dövlətə çevrilir. Müstəqil daxili və xarici siyasət yeridən ölkə rəhbərliyi milli maraqları layiqincə müdafiə edir.

Bu gün Azərbaycan böyük tikinti meydanıdır. Yeni inşa edilən sosial infrastruktur obyektləri - təhsil, səhiyyə, mədəniyyət müəssisələri yerlərdə mədəni-intellektual səviyyəni yüksəldir, mədəni qiymətini saflaşdırır. Üfqiədə sürətlə yeniləşən, iqtisadi uğurları, demokratik inkişaf səviyyəsi ilə dünya arenasında layiqli mövqeyini təmin edən qüdrətli və əzəmətli Azərbaycan görünür.

Şübhəsiz, bütün bu uğurların əsasında möhür siyasətçisi lider əməli dayanır. Tarixi gerçəkliklər sübut edir ki, siyasi liderin şəxsiyyətinə və idarəetmə qabiliyyətinə çox şey - ilk növbədə onun rəhbərlik etdiyi dövlətin, xalqın taleyi asılıdır. Müstəqil respublikamızın hazırkı möhtəşəm nailiyyətləri möhür Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi dinamik inkişaf strategiyasının nəticəsidir. Azərbaycanı canı qədər sevmə, ürəyi daim xalqın səadətini, xoşbəxtliyini uğrunda döyünən, ölkəsini azad, müstəqil və inkişafda görmək istəyən, vətəninin yolunda həyatını qurban verməyə bələ hazır olan Heydər Əliyev dühəsinin mənalı ömür yolunun hər anı, hər səhifəsi bugünkü və gələcək nəsillərə nümunə olacaq canlı və unudulmaz tarixdir. Ümummilli Liderin əbədiyyəti qovuşmasından ötən 19 illik zaman kəsiyi bizə bu tarixin əzəmətini, möhtəşəmliyini tam mahiyyəti ilə anlamaq, Heydər Əliyev fenomeninin milli dövlətçilik qarşısında ki əvəzsiz xidmətlərini mahiyyəti üzrə dərk etmək imkanı verir.

Heydər Əliyev şəxsiyyəti Azərbaycan tarixində, milli-siyasi təfəkküründə, dövlətçilik şüurumuzda çox böyük mənə yükünü daşıyan fenomenidir. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin hər bir atributu Heydər Əliyevin adı, onun yorulmaz fəaliyyəti ilə bağlıdır. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə xalqımız sosial-iqtisadi tərəqqi, milli oyanış, mədəni intibah, əzadlıq hərəkatı mərhələsindən keçərək müstəqillik əldə etmiş, suverenliyini və milli birliyinə təmin edərək onu qorumaq imkanlarına malik olmuşdur. Bu gün biz öndər dövrün siyasi durumunu dərk etməyə çalışarkən başa düşürük ki, bu böyük insanın bütün fəaliyyəti, bu fəaliyyətin hər səhifəsi, hər mərhələsi dövr və zamanımıza ifadə edən əzəmətli bir abidədir. Onun keçdiyi yol isə zəngin bir həyat ensiklopediyasıdır. Heydər Əliyev təkcə öz ömrünün, bir insan həyatının müdriklik zirvəsində deyil, bütöv bir xalqın tarixinin yüksək zirvəsindədir. Bu zirvədən yalnız bir ömrün yaşandığı illər deyil, bir xalqın dənəni, bu günü, sabahı görünür. Bu zirvə Heydər Əliyev simasında Azərbaycan xalqının, dövlətçilik, müstəqillik, demokratiya tariximizin yüksəldiyi zirvədir. Zaman-zaman yeniləşən nəsillər bu dahi şəxsiyyətin ömür yoluna müraciət edəcək, zəngin irsini araşdıracaq, öyrənəcək, liderlik məktəbindən dərs alacaqlar.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyi illərində xalqın əsr-lərlə intarından olduğu arzular, niyyətlər, məramlar gerçəyə çevrilmiş, milli dövlətçilik ənənələrinin formalaşması prosesi sürətlənmişdir. Bu zaman kəsiyi Azərbaycanda müstəqilliyin əbədi, dönməz xarak-

ter alması, sabit dövlət quruluşunun yaranması, xalqın təbii və konstitusion haqlarına sahib çıxması, milli-mənəvi yüksəlişə nail olması, fərdin özünü azad ölkənin vətəndaşı kimi dərk etməsi kimi misilsiz tarixi prosesi əhatələyir.

Təbii ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın Ümummilli Liderinə çevrilməsini şərtləndirən əsas keyfiyyətlər onun çətin, mürəkkəb və böhranlı siyasi-iqtisadi situasiyalarda milli təəssübkeşlikdən çıxış etməsi, problemlərin həlli üçün əsl vətəndaşlıq nümunəsi göstərməsidir. Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərindən söz açarkən ilk olaraq onun 53 il əvvəl Azərbaycanda başladığı inkişaf prosesləri yada düşür. 1969-cu ilin yayından Azərbaycana rəhbərlik etməyə başlayan Heydər Əliyevin elə ilk günlərdən respublikanın və xalqın inkişafı istiqamətində fəaliyyətinin, atacağı addımların ciz-

giləri, istiqamətləri məlum idi. Bütün sahələrdə neqativ hallara son qoyulması, respublikanın iqtisadi potensialının hərkətə gətirilməsi, sorişətli kadrların irəli çəkilməsi kimi vəzifələri müəyyən edən Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərliyi ilk vaxtlardan Azərbaycanda böyük iqtisadi inkişafa yol açdı. Ulu Öndərin yenilikçi təşəbbüsləri ilə həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlar yeni iqtisadi potensialın formalaşdırılmasına, o cümlədən sosial-mədəni həyatın canlandırılmasına, milli-mənəvi dəyərlərin dirçəldilməsinə təkan verdi.

Heydər Əliyevin ədalətə, qanunçuluğa tapınaraq respublikada əliyərtilyə, rüsvət-xorluğa, dövlət əmlakının mənimlənməsi hallarına qarşı kəskin mübarizəyə qalxmış paralel olaraq yüksək yenilikçiliyi, təşəbbüskarlığı, islahatlar meyilliliyi respublika ictimaiyyətində nikbinliyi, sabahı inamı artırdı. Böyük rəhbər onu da yaxşı bilirdi ki, xalqın siyasi müstəqilliyinin təməlini möhür onun iqtisadi əzadlığı şərtləndirir. Bu xarımdan Heydər Əliyev çıxsa müddətdə ölkədə mədəni və mənəvi intibah təmin etməklə bu mütorəqqi prosesi iqtisadiyyatdakı uğurlarla üzvi surətdə əlaqələndirirdi, yeni paralel şəkildə həyata keçirirdi. Təsəddüfi deyil ki, 1969-1982-ci illərdə həyatın bütün sahələrində baş verməmiş köklü dəyişikliklər miqyasına görə Azərbaycanın şanlı quruculuq salnaməsinin ən dolğun, şəərəfli səhifələrini təşkil edir. Müstəqil Azərbaycan cəhd kövrüldü başa vuraraq dünya iqtisadiyyatına sürətlə inteqrasiya edən qüdrətli dövlətə çevrilməsinin hazırkı möhkəm təməli də möhür Heydər Əliyevin respublikaya birinci rəhbərliyi dövründə formalaşdırıldığı güclü iqtisadi əsaslara söykənir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev respublikaya birinci rəhbərliyi dövründə həyat amalının xalqa layiqli xidmətdən ibarət olduğunu əməli fəaliyyəti ilə nümayiş etdir-məklə yanaşı, gələcək müstəqilliyə etibarlı zəmin formalaşdırdı. İrəmiqyaslı tikinti-quruculuq, əzadlıq işlərinə başlamaqla, Azərbaycanda intibah mərhələsinin əsasını qoydu. Azərbaycanın gələcəyini, müstəqilliyini düşüncələr SSRİ rəhbərliyi qarşısında təklidli tələblər irəli sürdü, respublikada strateji əhəmiyyətli bir sıra sənayə və istehsal müəssisələrinin inşasına nail oldu. Həyata keçirdiyi sərəməli islahatlarla çox xisa zamanda - 1970-ci illərin ortalarında Azərbaycanın iqtisadi inkişaf göstəricilərinə görə keçmiş ittifaq miqyasında ilk yerlərdən birini tutmasını təmin etdi.

Hər bir dövlətin mövcudluq tarixində ciddi əsəmlər qarşısında qalması, xalqın milli müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-ləşdiyi məqamlar çoxdur. Fəqət, on çətin, ekstremal siyasi sərəməli millətin iradəsini və istəklərini, dövlətin diplomatiya və strategiya-sını, cəmiyyətin həmrəyliyinə və konsensu-sunu birləşdirməyə qadir şəxsiyyətin sayəsində dövlətlər öz varlığını davam etdirmiş, millətlər dirçəlməmişdir. 1991-ci ilin oktyabrından 1993-cü ilin iyununadək Azərbaycanı da çərayan edən mürəkkəb və ziddiyyətli proseslər, eyni zamanda ölkənin müstəqilliyi üçün real təhdidlərin meydana çıxması, vətəndaş qarşıdurması meyillərinin güclənməsi, kaos və anarxiya mühtinin dərinləşməsi göstərdi ki, ölkəni yaranmış acınacaqlı vəziyyətdən yalnız Heydər Əliyev kimi müdrik və uzaqgörən şəxsiyyət xilas edə bilər.

Ümummilli Liderin diqqət çəkən idarəçilik keyfiyyətləri sırasında onun ən çətin və millətin taleyi baxımından məsuliyyətli dö-nəmlərdə ictimai mənafehləri özində tama-

Şərəf simvolu

milo ehtiva edən qətiyyətli, eyni zamanda yaranmış sərəməli üçün ən optimal qərarlar qəbul etmək məharəti heç zaman xatirələrdən silinməyəcək. Öz liderinin müdrik, uzaq hədəflərə hesablanmış, qətiyyətli və çəvik addımlar atmaq əzmindən yətrəncə xəbərdar olan Azərbaycan xalqı on ağır, mürəkkəb vəziyyətlərdə belə arxayın idi. Təkcə bu səbəbdən ki, baş qaldıran təhlükələr, həyatın bu və digər mürəkkəblilikləri Heydər Əliyev şəxsiyyətinin əzəməti qarşısında son dərəcə basit görünürdü. Azərbaycan insanı əminliklə öz liderinin ən çətin dövlətçilik sınaqlarından üzəgə çıxacağına düşsünür, bu fəvqəlfəxsiyyətin belə situasiyalarda özündə növbəti zəfərini alqışlamağa hazırlaşdı. Tale 1993-cü ildə Azərbaycanı növbəti dəfə çətin sınaqlarla üz-üzə qoyanda xalqın yeganə xilaskarı kimi Heydər Əliyevi hakimiyyətdə görmək istəyi də möhür bu gerçəklikdən qaynaqlanırdı.

1993-cü ilin iyununda başladığı xilaskarlıq missiyasının nəticəsi kimi Azərbaycan xalqı 1993-cü ilin oktyabrında Heydər Əliyev-i özünün rəhbəri seçdi. 1994-cü ilin oktyabr, 1995-ci ilin mart hadisələrində Heydər Əliyev özünə demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğu yolunda uğurlu addımlar atdı, milli dövlətçilik ənənələrini, beynəlxalq standartlara əsaslanan hüquqi islahatlar həyata keçirdi, insan hüquq və əzadlıqlarının təminatı sahəsində əsaslı dönüş təmin edildi.

Heydər Əliyev Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə xilaskar missiyalı qayıdıışı ilə milli müstəqilliyimizi itirmək təhlükəsindən xilas etdi. Bununla da ölkənin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi-mədəni həyatında, beynəlxalq əlaqələrdə dönüş yarandı, elmi əsaslara, beynəlxalq norma və prinsiplərə uyğun müstəqil dövlət quruculuğu prosesi başlandı. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi hər cür daxili və xarici təhdidlərdən qurtuldu.

Ulu Öndər Azərbaycanın yeni dövr üçün demokratik inkişaf modelini müdrikliklə irəli sürdü, eyni zamanda bu mütorəqqi dəyişikliklərin ictimai şüurda təcridən qəbul olunması zərurətini öngördü. Onun dövlətçilik konsepsiyası Azərbaycan tarixi ənənələrini və müasir Avropa dəyərlərini özündə birləşdirən yeni inkişaf modeli oldu.

Dahi şəxsiyyətin Azərbaycanda gördüyü nəhəng quruculuq işləri müstəqillik dönməsinin ən böyük nailiyyətləri olmaqla, ölkə tarixinin müasir dövrü üçün silinməz izlər buraxdı. Ümummilli Lider respublikada sosial-iqtisadi inkişafı yanaşı, milli-mənəvi ruhu yüksəltməklə, azərbaycanlıların tarixi ənənələrini, köklərinə bağlılığını sürətləndirməyə çalışdı. Müxtəlif tədbirlərdə cəmiyyətə milliləşmənin zərurətini qətiyyətlə vurğuladı, milli dila, dinə, dəyərlərə bağlı olmağı, tarixi irsi yaşatmağı ictimai fikrə böyük müdrikliklə təlqin edirdi.

Bu mənada 1990-cı illərdə Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyasına sığınan Azərbaycanın real təhdidlərinə qarşı çıxması, həm də iqtisadi və mənəvi situasiyanın yaradılması miqyasında nəzərdən keçirirdi. Başqa sözlə, Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası dedikdə ələ genişmiqyaslı, sistemli və ardıcıl həyata keçirilən islahatlar başa düşüldür ki, bunlar Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədi, sarsılmaz və dönməzliyini tarixi həqiqətə çevirmiş olsun. Buna görə Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyasının gerçəkləşməsi həm

də müstəqil Azərbaycanın dövlət quruculuğunun əsasını təşkil edən çoxsəhəli və ardıcıl fəaliyyətin təntənəsi kimi qavranılır. Yarıdan dayanıqlı siyasi sabitliyin ardınca iqtisadiyyatda tənəzzülün cilovlanması, maliyyə nizam-intizamının yaradılması, aqrar islahatların həyata keçirilməsi, yeni iqtisadi sistemlə keçidi təmin edən cəsərəli addımların atılması Azərbaycanın gələcək sürətli inkişafının əsasını yaradılması demək idi.

Heydər Əliyev müasir, sivil, demokratik dəyərlərə sahib, azad, müstəqil yaşayın bir milləti dünyanın diqqətinə çatdırdı. Heydər Əliyev bütün bəşəri dəyərləri özündə ehs etdirən, ən ali ənənələri yaşadan və mədəni yeniliklərə qovuşan, yeni dünya düzənində əhəmiyyətli yer tutan tam bir dövlət yaratdı.

Noticia etibarlı indi Heydər Əliyev faktoru Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı ilə birlikdə vahid tam təşkil edir. Göründüyü kimi, müasir Azərbaycan tarixinin ən parlaq siması, qüdrətli şəxsiyyəti olan Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi obrazı xalqımızın dövlətçilik şüurunun, tarixi sınağın şəərəflə çıxması bütöv bir idarəçilik məktəbinin, müasir ictimai-siyasi fikrin on davamlı keyfiyyətlərini canlı mənzərəsindədir. Heydər Əliyev ələ şəxsiyyətlərdəndir ki, keçdiyi həyat yoluna nəzər yetirdikdə bir xalqın dənəni, bu günü, sabahı aydın görür. Milli özünüdərkən ən yüksək siyasi ifadəsi olan müstəqil dövlət ideyası Azərbaycanın ən yeni tarixində möhür Heydər Əliyevin adı, şəxsiyyəti ilə bağlıdır.

Azərbaycan dövlət quruculuğu prosesini sürətlə keçdi. Çünki Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı təməl prinsiplər düzgün yerinə yetirilmişdi. Dahi siyasi xadimin xidmətləri sayəsində dövlətçilik, azərbaycanlılıq, dünyəvilik, müasirlik kimi ideyalar cəmiyyətin dünyəgörüşü sisteminin ayrılmaz hissəsinə çevrildi, müasir Azərbaycanın mövcudluğunun və inkişafının ideya əsasını təşkil etdi. Heydər Əliyev öz fəaliyyəti ilə Azərbaycanda demokratik cəmiyyətə keçid mexanizmini yaratdı, müstəqil və demokratik cəmiyyət formalaşdırmaq kimi tarixi missiyanın öhdəsindən uğurla gəldi. Ulu Öndər güclü dövlət, səmərlə iqtisadiyyat və azad insan amillərinə əsaslanan konsepsiyası ilə müstəqil Azərbaycan tarixində qızıl səhifələr yazdı. Heydər Əliyevin quruculuq salnaməsi azərbaycanlıların həyatına bərdəfəldə daxil oldu. Onun Azərbaycana rəhbərlik illəri milli intibah dövrü kimi əbədiləşdi.

Meydana silahsız gələn bu insan qüdrətli Azərbaycan Ordusu yaratdı, cəbhədə atəşkəsə nail oldu, iqtisadiyyatı dirçəldi, ölkəmizdə böyük neft erasının əsasını qoydu. Azərbaycanın müasir tarixində misilsiz işlərə imza atdı. Heydər Əliyev dövrü Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin, elminin, təhsilinin qızıl dövrünə çevrildi. Türk dünyasının bu böyük oğlu güclü dövlətçilik məktəbi də yaratdı.

Heydər Əliyev ən mürəkkəb, ziddiyyətli tarixi proseslərin gərdişindən bacarıqla baş çıxaran, ən çətin vəziyyətlərdə belə təmkinini itirməyən və dünyadakı geosiyasi dəyişiklikləri realitəsinə qiymətləndirib mənəvə olduğu xalqın, ölkəsinin mənafeyini praqmatik əgillə və zəngin təcrübəsi ilə dəqiqliklə hesablayan bir lider idi. Odu ki, Azərbaycan müstəqil siyasət yürütmə prinsiplərini bərqərar olduğu güc mərkəzinə çevrilibdir. Dünya birliyində hörmət və ehtiram ünvanına çevrilən ölkəmiz beynəlxalq aləmdə dostluq, tərəfdaşlıq və qaradışlıq mühüm nümunəsi kimi tanınır və sözün əsl mənasında, tam müstəqil ölkə kimi nüfuz sahibidir. Dahilik intellektin fəvqəldə böyüklüyüdür. Heydər Əliyev isə özünün qeyri-adi intellektini yalnız xalqa, dövlətə və

Vətənə xidmətə həsr etdi. Ona görə də müasir müstəqil Azərbaycan dövləti Heydər Əliyevin şah əsəridir.

Bu gün Ulu Öndərin milli dövlətçilik konsepsiyasının bütün atributları öz real təsdiqini tapmaqla, Azərbaycanı iqtisadi, siyasi, sosial, humanitar inkişaf yoluna çıxarmışdır. Gündən-günə tərəqqi edən Azərbaycan hansı güşəsinə baxsan, gözümüzün önündə Ulu Öndər Heydər Əliyevin vətənimiz və xalqımız üçün gördüyü möhtəşəm işlər canlanır.

Hər bir xalqın milli inkişaf yolunun bənisinə çevrilən liderlər həm də dövlətçilikdə siyasi varislik ənənələri formalaşdırır, mütorəqqi ideyaların davamlılığını təmin edirlər. Ötən əsrdə xalqımızın yetirdiyi bələ nadir şəxsiyyətlərdən birincisi olan Heydər Əliyev də müstəqil Azərbaycanın davamlı inkişaf konsepsiyasını irəli sürməklə yanaşı, həm də bu strateji kursu qloballaşma dövrünün dikte etdiyi yeni şərtlərə davam etdirməyə qadir olan, istedadlı, praqmatik, rasional təfəkkürlü, xalqını və dövlətini sevmə, yüksək idarəçilik keyfiyyətlərinə malik siyasi davamçı - lider yetişdirmişdir.

Ötən 19 ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizin dinamik inkişafı, sürətli tərəqqisi, həyata keçirilən əzəmətli layihələr, Azərbaycanın hərtərəfli modernləşməsi, vətənimizi dünyaya yeni formada təqdim etməyə imkan yaradan müsbət dəyişikliklər Ulu Öndərin qoyduğu yolun davamının parlaq təzahürüdür. Dinamik sosial-iqtisadi inkişaf, ölkəmizin dünya birliyində öz yerini daha da möhkəmləndirməsi möhür Heydər Əliyevin zəngin siyasi-ictimai irsinin davam etdirilməsinin, ideyalarının yaşamasının nəticəsidir. Bu yüksəliş Heydər Əliyevin həm də uzaqgörən bir strateq olaraq müəyyən etdiyi inkişaf konsepsiyasının alternativsizliyini tam dolğunluqla ilə təsdiq edir.

Ən əsası, Prezident İlham Əliyev bu gün müstəqil Azərbaycan dövlətinin qərarını missiyasını daşıyır. Bu göstərici Azərbaycanın qısa müddət ərzində iqtisadi inkişaf tempinə görə dünyada liderə çevrilməsi faktıdır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, Bakı-Tbilisi-Qars kimi enerji-kommunikasiya, naqliyyat layihələrinin əsas iştirakçısı statusunda çıxış edən ölkəmiz Avropa regionunun enerji təhlükəsizliyi missiyasını öz üzərinə götürübdür. Azərbaycan demokratiyanın təntənəsi, qanunların aliliyi, haqqın, ədalətin zəfəri bugünün gerçəklidir.

Beləliklə, ötən 19 ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndərin siyasi kursunun varisliyini təmin edən biləcəm alternativsiz siyasi lider olduğunu təsdiqləmiş, ictimai inamı tam doğrultmuşdur. Dövlət başçısının fəaliyyətinin üstün cəhəti möhür bundan ibarətdir ki, o, mövcud gerçəklikləri obyektiv şəkildə qiymətləndirməyi, milli maraqların mənafehi addımlar atmağı, yaranmış ekstremal sərəməli ən optimal qərarlar qəbul etməyi, ölkənin taleyüklü problemlərinə həssaslıqla yanaşmağı bacarır.

Azərbaycan xalqı dövlətimizin əldə etdiyi bütün uğurlara görə Ulu Öndər Heydər Əliyevə minnətdardır. Xalqımız Ümummilli Liderə həm də ona görə minnətdardır ki, İlham Əliyev kimi lideri bizə bəxş etdi. Çünki möhür İlham Əliyevin sayəsində bu gün Azərbaycan tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayır. Bu gün bütün dünya Azərbaycana qıtbədi, uğurlarımız, qələbələrimizi heyranlıqla qarşılanır. Xüsusilə 44 günlük Vətən müharibəsindəki tarixi zəfərimiz Azərbaycanın bütün dünyaya qalib ölkə, xalqımız isə qəhrəman xalq kimi tanındı. Ardıcıl olaraq həyata keçirilmiş məqsədyönlü islahatlar və genişmiqyaslı tədbirlər ölkəmizin iqtisadi və hərbi-müdafiə qüdrətini daha da gücləndirmiş və 44 günlük Vətən müharibəsində parlaq qələbənizi qazanılmasına güclü zəmin yaratmışdır.

Artıq iki ildir böyük qürurla bəhs etdiyimiz tarixi zəfərimiz və onun əsasında işğaldan əzad edilmiş ərazilərimizə aparılan genişmiqyaslı bərpə-quruculuq işləri böyük səylərin, çətinliyin, döyüşməz mövqeyin, ümumiləşdirilmiş şəkildə qeyd etsək, ədalətə və beynəlxalq hüquqa əsaslanan müstəqil siyasətin nəticəsidir.

Milliliklər tariximizdə Prezident İlham Əliyev bir çox illərə imza atdığı kimi, bu sərəməli də bir ilk yaratdı. Qazandığı qələbə ilə Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqını möglub xalqdan qalib xalqa çevirdi, millətin başını uca etdi, özünü inam, güvən yaratdı, gələcək nəsillərə örnək verdi. 44 günlük müharibə nəticəsində Azərbaycan xalqı bilavasitə Prezident İlham Əliyevin müdrik dövlət rəhbərliyi, planetar təfəkkürü, diplomatik-siyasi ustalığı və sərkərdəlik məharəti nəticəsində dünyanın hər bir yerində özü-

nə güvənərkə qalib millət kimi qürur hissi ilə addımlayır.

Azərbaycan yalnız hərbi meydanında qələbə qazanmadı. Bu həm də Azərbaycan iqtisadiyyatının Ermənistan iqtisadiyyatı üzərində tarixi qələbəsi oldu. Qazanılan qələbə Azərbaycan hərbi-sənaye kompleksinin, müasir texnologiyasının Ermənistan üzərində zəfəri idi. Bu, Azərbaycan hərbi mütəxəssislərinin və azərbaycanlı zəkalarını Ermənistan hərbi mütəxəssisləri və "acı intellekti" üzərində parlaq qələbəsi oldu. Prezident İlham Əliyevin hakimiyyəti illərində formalaşdırıldığı yaradıcı, dinamik, enerjili, yüksək milli ruhlu Azərbaycan cəmiyyətinin kin, küdurət, qısqançlıq hissələri içərisində boğulan və yaradıcılığın nə olduğunu bilməyən erməni cəmiyyəti üzərində öldürücü qələbəsidir. Bu qələbə xalq-iqtidar birliyinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında səmərləli və çəvik dövlət idarəçilik sisteminin qələbəsidir.

Prezident İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qurulan güclü Azərbaycan Respublikası dövlətini yeni sərəməli uyğun olaraq müasirləşdirərək qələbəni təmin etdi. Ən çətin və mürəkkəb sərəməli bizə qələbəyə gətirən millət və dövlət birliyimizin baş məmar möhür Prezident İlham Əliyevdir. Bu gün Azərbaycan Respublikası dövlətini yeni sərəməli uyğun olaraq müasirləşdirərək qələbəni təmin etdi. Ən çətin və mürəkkəb sərəməli bizə qələbəyə gətirən millət və dövlət birliyimizin baş məmar möhür Prezident İlham Əliyevdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi inkişaf kursunu daha da zənginləşdirən Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi, zəngin dövlətçilik təcrübəsi, titanik işgüzar keyfiyyətləri, ən əsası isə, xalqa olan dərin məhəbbəti, vətənpərvorliyi möhtəşəm Azərbaycan dövlətinin gələcək inkişafına təminat verən yeganə amildir. İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan dövləti bundan sonra da böyük inkişaf yolu keçəcək, Ulu Öndər Heydər Əliyevin bütün arzularını gerçəyə çevirəcəkdir.

Beləliklə, Azərbaycanda gedən inkişaf prosesləri bir reallığın obyektiv tərkidiri ki, ölkənin daha da qüdrətlənməsinin, dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin əbədiliyinin yolu möhür hər sahədə Heydər Əliyev kursunun davam etdirilməsinə, Ulu Öndərin ideyalarının gerçəkləşdirilməsinə keçir.

Respublikamızın ictimai həyatında yaxından iştirak edir, öz proqram və layihələri ilə İlham Əliyevin sosial siyasətinə böyük töhfələr verən, Azərbaycanı dünyada təbliğ edən Heydər Əliyev Fondunun əməli də möhür bu məqsədə - Heydər Əliyev ideyalarını yaşadılmasına xidmət etməkdir. Bu gün Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə fondun gördüyü işlər, həyata keçirdiyi bütün layihələrinin hər biri cəmiyyətin, xalqımızın və noticia etibarlı dövlətimizin mənafehlərini layiqincə təmin edir.

Mehriban xanım Əliyevanın Heydər Əliyev irsinin qorunmasında və təbliğində, Ulu Öndərin dövlətçilik ideyalarının həyata keçirilməsində diqqətəlayiq xidmətləri var. Heydər Əliyev Fondun vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasında mühüm rol oynamaqla yanaşı, elmin, mədəniyyətin, təhsilin inkişafına öz sənəllilərləni verir, müharibədən əziyyət çəkən, həmçinin aztəminatlı şəxslərin sosial problemlərini həlləndirir, tibbi xidmətlərə olan ehtiyaclarının ödənilməsinə fəal iştirak edir. Azərbaycanın xarici siyasət strategiyasının reallaşmasında da fond özünəməxsus yer tutur: onun dünyanın müxtəlif ölkələrində icra etdiyi proqramlar və layihələr müstəqil dövlətimizə böyük nüfuz qazandırır, xalqımızın dostluq əlaqələrini möhkəmləndirir.

Bəli, Azərbaycanın bütün sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlərin öz başlanğıcı Heydər Əliyevin ideyalarından götürüldüyü bütün xalqımız, hər bir azərbaycanlı tərəfindən birmənalı olaraq qəbul edilir. Mənsub olduğu xalqın tarixi taleyinə məsuliyyəti öz üzərinə götürmək siyasi liderdən təkcə böyük hüner, cəsəret və müdriklik deyil, həm də deyişməz hədəflər və onlara çatmaq üçün mükəmməl fəaliyyət proqramı tələb edir. Müstəqil Azərbaycanın uğurları, nailiyyətləri Ulu Öndər Heydər Əliyevin möhür bələ qüdrətli siyasi lider olduğunu sübuta yetirməklə, onun əziz xatirəsinə və zəngin irsini əbədiləşdirir. Öz xalqının önündə addımlamaq, onu on çətin sınaqlardan keçirmək, gələcəyi üçün möhkəm bünövrə yaratmaq missiyasını şəərəflə yerinə yetirən bu dahi şəxsiyyətin daim yaşayın və zənginləşən irsi tükənməz milli sərəməlimizdir.

İllər ötəcək, əsrlər keçəcək, nəsillər dəyişəcək, amma bu qoca dünyanın unikal və qədim sivilizasiya ərazilərindən olan Azərbaycanda bir ad daim yaşayacaq, hörmətlə, ehtiramla xatırlanacaq - Heydər Əliyev. Bu adın qarşısında say-sız-hesabsız titullar, millət, xalq, Vətən qarşısında misilsiz və müstəsna xidmətlər dayanır - Azərbaycan xilaskarı, müasir müstəqil dövlətçiliyin memarı və qurucusu, Ümummilli Lider, fenomen şəxsiyyət, Azərbaycanın və azərbaycanlıların şərəf simvolu...

UNESCO azad edilmiş ərazilərə missiya göndərmədi

Azərbaycanın müraciətlərinə baxmayaraq...

Əvvəli 1-ci səh.

ADA Universitetinin prorektoru və İnkişaf və Diplomatika İnstitutunun direktoru Fariz İsmayilzadə konfrans iştirakçılarını salamlayıb, tədbirdən öncə Ağdam və Füzuliyyə sfer edərək Qarabağdakı dağıntıları, yenidənqurma və bərpa işlərinin yerində müşahidə edən Fransa, İsrail, Pakistan, Rumıniya, Rusiya, Sloveniya, Türkiyə və ukraynalı iştirakçılara minnətdarlığını bildirdi.

Konfransda çıxış edən Baş nazirin müavini Əli Əhmədov Azərbaycanın UNESCO-nun mədəniyyət, təhsil, ekologiya, idman və digər sahələrdə ümumilikdə 14 Konvensiyasına üzv olduğunu vurğulayaraq bunlardan ikisinin - 1954-cü il Haqa Konvensiyası və 1972-ci il Ümumdünya İrs Konvensiyasının bilavasitə mədəni sənədlərin qorunması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. Baş nazirin müavini əlavə edib ki, Azərbaycan bu konvensiyalardan irəli gələn öhdəliklərə sadıq qalır.

Mədəniyyət naziri Anar Kerimov işğaldan azad olmuş ərazilərdəki

864 mədəni müəssisənin monitorinqinin aparıldığını və bu monitorinqlər zamanı bəzi abidələrin qəsdən dağıldığını, mənimsəndiyinin, abidələrdən hərbi məqsədlər üçün istifadə edildiyinin aşkarlandığını bildirdi.

Xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmməd-Quliyev çıxışı zamanı UNESCO-ya Azərbaycan Respublikasının UNESCO-ya üzvlüyünün 30 ili tamam olduğunu xatırladı, Azərbaycanın UNESCO-nun etibarlı tərəfdaşı və fəal üzvü olduğunu qeyd edib. Mahmud Məmməd-Quliyev bu gündə UNESCO-ya Azərbaycan tərəfindən ünvanlanmış çoxsaylı müraciətlərə baxmayaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərə hələ də bu missiyanın göndərilmədiyini qeyd edib. Nazir müavini xarici ekspert və diplomatların iştirak etdiyi bu konfransda texniki missiyanın göndərilməsi üçün UNESCO-ya çağırış edib.

Azərbaycan Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev istənilən ölkədə turizmin inkişafında mədəni irsin əvəzedilməz rol oynadığını nəzərə çatdırıb. Fuad Nağıyev

Dövlət Turizm Agentliyinin təşəbbüsü və dəstəyi ilə ICOMOS-un Azərbaycan Milli Komitəsinin təsis edildiyini bildirdikdən sonra Azərbaycanın UNESCO-ya üzvlüyünün 30 ildir olduğunu qeyd edib. Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev istənilən ölkədə turizmin inkişafında mədəni irsin əvəzedilməz rol oynadığını nəzərə çatdırıb. Fuad Nağıyev

UNESCO konvensiyalarının icrasının vacibliyini xatırladı.

UNESCO üzrə Türkiyə Milli Komissiyasının sədri Öcal Oğuz TÜRKSOY-a üzv olan ölkələrin qeyri-maddi mədəni irsin qorunmasında birgə həyata keçirdiyi tədbirlərdən bəhs edib. Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" seçilməsi münasibətilə Azərbaycanı təbrik edib.

Açılış mərasimindən sonra elmi konfrans panel sessiyaları davam etdi. ADA Universitetinin davam, xarici və tələbə işləri üzrə prorektor

runun müşaviri, İnkişaf və Diplomatika İnstitutunun direktor müavini Aygün Hacıyevanın moderatorluğu ilə keçirilən sessiyada 1954-cü il Haqa Konvensiyasının və protokollarının tətbiqindəki müsbət təcrübələr və çətinliklər müzakirə olundu.

Milli Xalça Muzeyinin direktoru, ICOM Azərbaycan Milli Komitəsinin rəhbəri Şirin Məlikovanın moderatorluğu ilə təşkil olunan paneldə isə UNESCO konvensiyalarının müzəyərin işinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində təbiiqindən bəhs edildi.

ICOMOS Azərbaycan Milli Komitəsinin prezidenti Sədaqət Davudovanın moderatorluğu ilə keçirilən son sessiyada Ümumdünya İrs Konvensiyasının 50 illiyi ərəfəsində görülməli yenidənqurma məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Konfransın yekununda mədəni irsin mühafizəsi sahəsində mövcud beynəlxalq sənədlərin tətbiqinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində müvafiq tövsiyə və təkliflər paketinin hazırlanaraq UNESCO-ya təqdim olunması nəzərdə tutulur.

Avrasiyanın enerji deposu

Azərbaycan dünya qaz bazarında əsas ixracatçılardan birinə çevrilir

Əvvəli 1-ci səh.

Cənubi Qafqazın təhlükəsizlik zəmanəti

Hazırda dünyanın geosiyasi və iqtisadi gündəminin əsas mövzularından birini təşkil edən Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycan əsas açar rolunu oynayan ölkələrdən biri kimi qəbul olunmaqdadır. Çünki Azərbaycanın iştirakı olmadan bölgədə və geniş mənada yerləşdirməz qitədə enerji təhlükəsizliyi məsələləri tam şəkildə həll oluna bilməz. Bunu tək ölkəmiz deyil, tərəfdaşlıq etdiyimiz böyük dövlətlər də qəbul edib.

Azərbaycanın qitədə enerji təhlükəsizliyinin təminatında mühüm rol oynaması ölkə sərhədlərindən kənar, özü də ən yüksək səviyyələrdə etiraf olunmaqdadır. Bütün bunlar, əlbəttə ki, Prezident İlham Əliyevin müstəqil siyasətinin və uğurlu xarici diplomatiasının real təzahürüdür.

Dünyanın aparıcı dövlətləri və təşkilatlarının Azərbaycanı Cənubi Qafqazın təhlükəsizlik zəmanəti adlandırması əbəs yerə deyil. Çünki Azərbaycan Xəzər dənizi regionunda əvəz olunmaz tərəfdaş kimi böyük dəyərə malik olduqun artıq həyata keçirdiyi qlobalmiqyaslı layihələrdə də təsdiqlənib.

Bu ilin iyul ayında Avropa Komissiyası ilə təchizatçı iki dəfə artırıq Anlaşma Memorandumunun imzalanması da bunu təsdiqləyən reallıqdır. Azərbaycan bununla "köhnə qitə"nin əsas qaz ixracatçısına çevrilib.

Əlbəttə ki, bunun üçün Azərbaycanın yetərinə potensialı var. Noyabrın 25-də Bakıda, ADA Universitetində "Orta dahliz boyunca: geosiyasət, təhlükəsizlik və iqtisadiyyat" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda İlham Əliyev ölkəmizin qaz ehtiyatlarını belə dəyərləndirib: "Bunun üçün potensial mövcuddur. Çünki birincisi, bizim gələcək illərdə istismara verməyi planlaşdırdığımız yeni qaz yataqları var. Mən "Aberson"u qeyd etdim. "Ümid" və "Babək" yataqlarını qeyd edə bilərəm. "Asiman", "Şəfqət"i və bir çox başqalarını qeyd edə bilərəm. İkincisi, bizim enerji şirkətimiz olan SOCAR-da ciddi islahatlar aparılıb. Yeni korporativ rəhbərlik, şəffaflıq və səmərəlilik bizə əlavə qaz tutumlarına qənaət etməyə imkan verəcək".

Yeni rekordlara imza atan ölkə

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasət Azərbaycanı yeni inkişaf mərhələsinə çıxarmaqla yanaşı, regional və beynəlxalq miqyasda nüfuzunu da artırıb. Hazırda dünyanın geosiyasi və iqtisadi gündəminin əsas mövzularından birini təşkil edən Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycan əsas açar rolunu oynayan ölkələrdən biri kimi qəbul olunmaqdadır. Çünki Azərbaycanın iştirakı olmadan bölgədə və geniş mənada yerləşdirməz qitədə enerji təhlükəsizliyi məsələləri tam şəkildə həll oluna bilməz. Bu reallığı tərəfdaşlıq etdiyimiz böyük ölkələr də bölüşürlər.

Dünyanın hətta ən qüdrətli dövlətləri belə enerji sahəsində Azərbaycanla əməkdaşlığa xüsusi önəm verməklə yanaşı, bundan, sözün əsl mənasında, qürur hissi keçirdiklərini də açıqlayırlar.

Bu prosesi dəyərləndirən İlham Əliyev deyir ki, Azərbaycanın başladığı və Avropa İttifaqının, o cümlədən tərəfdaşlarımızın dəstəklədiyi layihələr Avropanın enerji xəritəsini tamamilə dəyişir. Çünki Azərbaycan tərəfdaşları ilə birgə Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralq dənizi ilə birləşdirən neft kəməri çəkməklə yeni rekordlara imza atıb.

Orta dahlizə mühüm töhfə

"Şərqi-Qərbi" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dahlizləri layihələrinin fəal iştirakçısı olaraq həm də "Cənub-Qərbi" və "Şimal-Qərbi" layihələri üzərində də iş apararaq Azərbaycan Zəngəzur dahlizinin açılması ilə Orta dahliz (Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu) daha səmərəli və etibarlı marşrut olmasına mühüm töhfə verə bilər.

Hazırda Orta dahliz uzaq Çindən yüklər Avropaya və Yaxın Şərqi qitəsinə üçün ən təhlükəsiz marşrutlardan hesab edilir. Bu marşrut Şimal dahlizindən orta hesabla 2500 kilometr qısadır və dəniz yolu ilə sayahət müddətini yeddi-səkkiz günə azaltmaq potensialına malikdir. O həmçinin keçirdiyi ölkələr arasında ticarətin inkişafına kömək etməkdə iqtidardadır.

Bu dahliz həm də tarixi Böyük İpək yolunun yenidən canlandırılmasını təminləndirir. Çünki Orta dahliz vasitəsi ilə yüklər Çin, Qazaxıstan, Türkmənistan, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və daha sonra Avropaya daşınacaq.

Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu kimi tanınan Orta dahliz üzrə hərəkət edən blok qatırı yükləri orta hesabla 20-25 gün Çindən Avropaya çatdırır ki, bu da nəqliyyat dahlizinin əsas üstünlüklərindən biri sayılır.

Xatırladaq ki, bu il oktyabrın 13-də Astanada səfərdə olan İlham Əliyev Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevlə görüşündə də bu barədə fikirlərini səmərəli şəkildə bölüşüb. Dövlət başçısı vurğulamışdı ki, Azərbaycan təkə öz regionunda deyil, həm də daha geniş coğrafi miqyasda çox böyük rol oynayır.

Göründüyü kimi, Azərbaycan tərəfindən həyata keçirilən genişmiqyaslı nəqliyyat infrastrukturunu layihələri ölkəmizi ən mühüm beynəlxalq nəqliyyat və logistika mərkəzlərindən birinə çevirir. Azərbaycan "Şərqi-Qərbi" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dahlizlərinin inkişafına mühüm töhfələr verir. Əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan Orta dahlizin önməli hissəsini təşkil edəcək Zəngəzur dahlizinin istifadəyə verilməsi ilə həm də türk dünyasına mühüm siyasi və iqtisadi dividend qazandıracaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Öcal OĞUZ: "Azərbaycanın mədəni irsinin qorunması orta q məsuliyyətimizdir"

Dekabrın 8-də xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi "Mədəni sənədlərin mühafizəsi və onların həyata keçirilməsinin təkmilləşdirilməsi aspektlərinə dair UNESCO Konvensiyalarının rolu" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda iştirak etmək məqsədilə ölkəmizdə səfərdə olan UNESCO üzrə Türkiyə Milli Komissiyasının prezidenti Öcal Oğuzun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan və Türkiyə qarşılıqlı münasibətləri, habelə iki ölkənin UNESCO üzrə Milli Komissiyaların müstəvisində sız əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edildi. Bu xüsusda türk dünyasına məxsus ortaq miraslarımızın UNESCO-nun müvafiq irs siyahılarına birgə təqdim edilməsi məsələlərində qarşılıqlı dəstəyin vacibliyindən söz açılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov Ermənistanın Azərbaycana qarşı 30 ilə yaxın davam edən təcavüz siyasəti çərçivəsində ölkəmizin mədəni irsinin məhv edilməsi, talan edilməsi və mənimsənilməsi istiqamətində sistemli siyasətin həyata keçirildiyini bildirdikdən sonra müddət ərzində mədəni sənədlərimizə vurulmuş ziyanın, mədəni irsimizin qəsdən tarixi-mədəni xarakterinin dəyişdirilməsindən bəhs edib. Habelə ərazilərimizdə mövcud mina təhlükəsi, bunun yaratdığı ciddi humanitar fəsadlardan danışdı.

Bundan əlavə, nazir 30 illik işğalın ağır nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində ölkəmiz tərəfindən atılan əməli addımlar barədə məlumat verərək işğaldan azad edilmiş ərazilərdəki bütün mədəni və dini abidələrin mənşəyindən asılı olmayaraq lazımı qaydada mühafizə və bərpası işlərinin aparıldığını qeyd edib. Nazir Ermənistanın törətdiyi kobud pozuntular və qeyri-qanuni fəaliyyətlər barədə Azərbaycanın dəfələrlə UNESCO-ya xəbərdarlıq etdiyini və işğal olunmuş ərazilərə texniki missiya göndərilməsinin zəruriliyi məsələsini qaldırdığını diqqətə çatdırıb.

Görüşdə qarşı tərəf öz növbəsində TÜRKSOY-a üzv ölkələrin qeyri-maddi mədəni irsin qorunmasında birgə həyata keçirdiyi tədbirlərdən bəhs edib. Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilməsi münasibətilə Azərbaycanı təbrik edib. Azərbaycanın, xüsusilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mədəni irsinin qorunmasının beynəlxalq səviyyədə ortaq məsuliyyətimiz olduğunu diqqətə çatdırıb.

Görüşdə tərəflər Şuşa şəhərinin 2023-cü ildə türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı kimi evsahibliyi edəcəyi birgə tədbirlər, habelə qarşılıqlı maraqlı kəsb edən digər mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparıb.

Əvvəli 1-ci səh.

Qeyd olunub ki, turizmin hərtərəfli inkişafına yönəlməmiş 10 əsas istiqamət üzrə hədəflər müəyyənləşdirilib. Bu hədəflər "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda nəzərdə tutulan məqsəd və tapşırıqların icrasına istiqamətləndirilib.

Agentliyin sədri çıxışında turizm sektorunun idarəetməni çərçivəsində daha da təkmilləşdirilməsi üçün regional turizm

şuralarının yaradılmasının nəzərdə tutulduğunu qeyd edib. O, turizm sektorunda tənzimlənmə çərçivəsində inkişafı məqsədilə mehmanxanalar üçün ulduz tələblərinin, turizm şirkətləri üçün isə milli məsuliyyət sığortası mexanizminin tətbiqinin nəzərdə tutulduğunu deyib.

Çıxışda həmçinin turizmin inkişafı istiqamətində DTA tə-

rəfindən görülmüş işlər, "Turizm haqqında" yeni qanunda bu sahənin hüquqi-institusional tənzimlənmələri, agentliyin tabeliyindəki qoruhlarda mədəni irsin qorunması və mühafizəsi üzrə aparılan yenidənqurma və bərpa işləri, turizm təhsili üzrə insan resurslarının və iktirəfli turizm əlaqələrinin inkişafı məqsədilə

atılan addımlar, hədəf bazarlarda aparılan marketing-təbliğat işləri, həmçinin ilk dəfə istifadəyə verilən "Turist çağır və məlumatlandırma" mərkəzi haqqında məlumat verilib.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman Azərbaycan Ordusunun azad etdiyi ərazilərin turizm poten-

sialının öyrənilməsi, reallaşdırılması və tanıtılması üçün həyata keçirilən çoxistiqamətli tədbirlərdən bəhs edən Fuad Nağıyev turizmin Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə insanların yaşayışını təmin etmək üçün aparıcı sahələrdən biri olacağını vurğulayıb.

Sammit çərçivəsində dörd ayrı kateqoriyada 50-dən çox in-

Azərbaycan-Türkiyə Yüksəksəviyyəli Hərbi Dialoq İclası keçirilib

Türkiyənin Ankara şəhərində 14-cü Azərbaycan-Türkiyə Yüksəksəviyyəli Hərbi Dialoq İclası keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iclasda iştirak etmək məqsədilə Türkiyəyə səfər edən Azərbaycan nümayəndə heyəti Ankara şəhərində Heydər Əliyev Parkını ziyarət edib. Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin parkdakı abidəsi önünə əkilər qoyularaq hörmət və ehtiram nümayiş etdirilib.

Sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa Kamal Atatürkün dəfn olunduğu məqbərəni - Anıtkəməni ziyarət edib, məzarı önünə əkilər qoyub, xatirəsini ehtiramla anıb.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin ölkəmizin Türkiyədəki səfirliyinin və hərbi attaşliq aparatının əməkdaşları müşayiət ediblər.

Daha sonra general-leytenant H.Piriyev Türkiyə Respublikasının Baş Qərargah rəisi ordu generalı Yaşar Güler və Baş Qərargahın ikinci rəisi ordu generalı Selçuk Bayraktar-oglu ilə görüşüb.

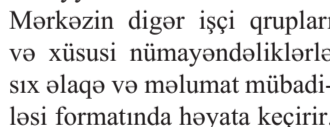
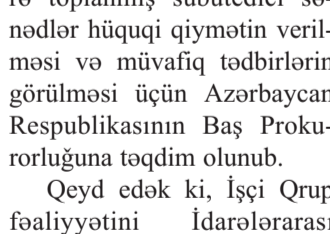
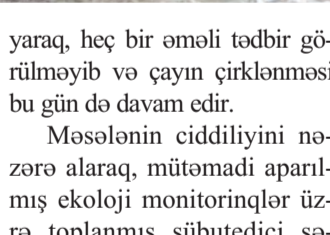
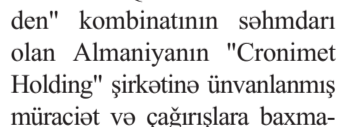
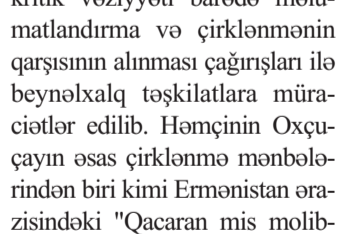
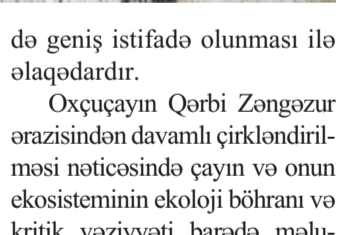
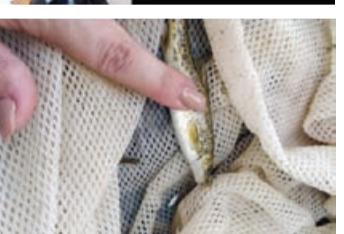
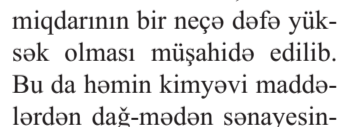
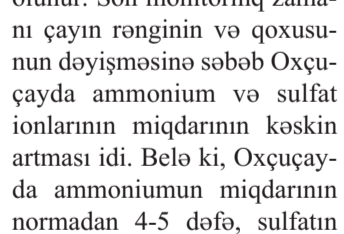
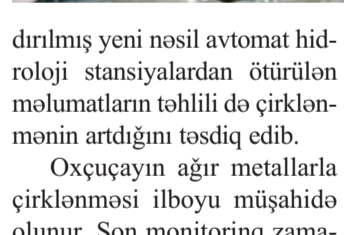
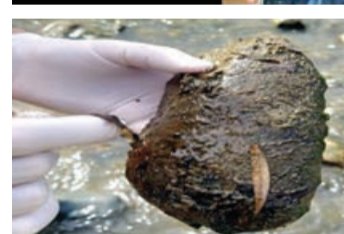
Görüşlərdə ölkələrimiz arasında hərbi, hərbi-texniki, hərbi-təhsil və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, eləcə də qarşılıqlı maraqlı mövzulara dair ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Oxçuçayda suyun tərkibində zərərli kimyəvi maddələrin qatılığı artıb

Əvvəli 1-ci səh.

İştirakçılara işğaldan azad edilmiş rayonlarda ekoloji vəziyyətin qiymətləndirilməsi məqsədilə həyata keçirilən monitorinqlər barədə məlumat verilib, müzakirələr aparılıb. İclasda qrup üzvlərinə, həmçinin Oxçuçayın transsərhəd çirklənməsinin qarşısının alınması, ekosistemin bərpası, suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün elmi cəhətdən əsaslandırılmış tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi və müvafiq təkliflərin hazırlanması üçün aparılmış biomonitorinqlər haqqında məlumat verilib.

Oxçuçayın suyunun çirklənmə səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə ötən həftə aparılmış monitorinqlər zamanı suyun rəngində ciddi dəyişikliklər müşahidə edilmiş və kəskin qoxu müəyyən edilmiş. Çayın Ermənistanla sərhədə yaxın monitorinq nöqtəsindən götürülmüş su nümunələrinin təhlilindən məlum olub ki, suyun tərkibində dəmir, manqan, molibden, ammonium və sulfatların qatılığı daha da artıb. Transsərhəd çaylarda, o cümlədən Zəngilan rayonunun Şayıf-İli kəndində Oxçuçayda quraş-

dırılmış yeni nesil avtomat hidroloji stansiyalardan ötürülən məlumatların təhlili də çirklənmənin artdığını təsdiq edib.

Oxçuçayın Qərbi Zəngəzur ərazisində davamlı çirkləndirilməsi nəticəsində çayın və onun ekosisteminin ekoloji bəhrənə və kritik vəziyyəti barədə məlumatlandırma və çirklənmənin qarşısının alınması çağırışları ilə beynəlxalq təşkilatlarla müraciətlər edilmiş. Həmçinin Oxçuçayın əsas çirklənmə mənbələrindən biri kimi Ermənistan ərazisindəki "Qacaran mis molibden" kombinatının səhmdarı olan Almaniyanın "Cronimet Holding" şirkətinə ünvanlanmış müraciət və çağırışlara baxma-

araq, heç bir əməli tədbir görülməyib və çayın çirklənməsi bu gün də davam edir.

Məsələnin ciddiliyini nəzərə alaraq, mütləmə aparılmış ekoloji monitorinqlər üzrə toplanmış sığortacı sənədlər hüquqi qiymətin verilməsi və müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluquna təqdim olunub.

Qeyd edək ki, İşi Qrup fəaliyyətini İdarələrarası Mərkəzin digər işçi qrupları və xüsusi nümayəndəliklərlə sız əlaqə və məlumat mübadiləsi formatında həyata keçirir.

İki il öncə, Vətən müharibəsində tariximizin ən böyük qələbəsini qazandıq. Bu qələbəni bizə yaşatmaq üçün tərəddüd etmədən minlərlə igidimiz canından, qanımdan keçərək şəhidlik zirvəsinə ucaldı, minlərlə gənc sağlamlığını itirdi.

Onlar Vətən qarşısında müqəddəs borclarını yerinə yetirmişdilər. Geridə qoyub getdikləri miraslarını, əmanətlərini qorumaq, onları yaşatmaq işə xalqın, dövlətin üzünə düşən haqq işidir. Ümumiyyətlə, həm Vətən müharibəsi, həm də postmüharibə dövründə cəmiyyətdə çox böyük çağırışlar var idi. İctimaiyyət nümayəndələri şəhid ailələrinə, qazilərımıza öz yardımlarını etmək üçün müxtəlif təkliflər səsləndirirdilər. Hər zaman xalqın istək və arzularının gerçəkləşməsi istiqamətində müdrik qərarlar qəbul edən Prezident İlham Əliyev mövcud realığı nəzərə alaraq həmin kateqoriyadan olan vətəndaşlarımıza könlü yardım etmək istəyənlərin mərkəzləşdirilmiş platforması olan "YAŞAT" Fondunu yaratdı.

Fondun vəsaitinin səərəncamçı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi təyin edildi.

Şəffaf, effektiv və ölçətan platforma

Dövlət başçısının 2020-ci il 8 dekabr tarixli fərmanına uyğun olaraq yaradılan fondun əsas məqsədi Vətən müharibəsi şəhidlərinin ailə üzvlərinin, qazilərin problemlərini ictimaiyyətlə dövlətin birgə həmrəyliyi ilə aradan qaldırmaqdır. Hansı ki, bu fonda dövlət yox, vətəndaşlar, təşkilatlar ianələr edirlər və bu vəsaitlə şəhid ailələrinə, qazilərə, onların ailə üzvlərinə tam şəffaf şəkildə müxtəlif istiqamətli yardımlar edilir. Yəni fondun vəsaiti Azərbaycan vətəndaşlarının, xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın, digər fiziki və hüquqi şəxslərin könlü olaraq maliyyə vəsaiti şəklində verdiyi yardımlar (ianələr), habelə qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına formalaşdırılır.

Prezidentin fərmanına əsasən yaradılan şəhid ailələrinin, qazilərin təminatına dəstək fondu - "YAŞAT" ölkəmizin ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən olunmuş hərbi qulluqçuların və şəhid olmuş şəxslərin ailə üzvlərinin sosial müdafiəsi sahəsində dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə əlavə dəstək verilməsi üçün şəffaf, effektiv və ölçətan platformadır.

Prezidentin müvafiq sərəncamı ilə ölkənin tanınmış ziyalılarından, ictimai-siyasi xadimlərindən ibarət fondun 11 nəfərdən ibarət Himayəçilik Şurası formalaşdırılıb. Şuranın əsas prioritet vəzifəsi fondun fəaliyyətinə nəzarət etməkdir. Yəni sura ilk növbədə fondun gəlirlərinə, vəsaitinin xərclənməsinə nəzarət edir, müzakirələr aparır, habelə daxil olan vəsaitin məbləği nəzərə alınmaqla, onun xərc istiqamətlərini müəyyən edir. Həmçinin fondun vəsaitinin idarə edilməsi ilə bağlı kənar auditor yoxlamalarının keçirilməsinə dair tədbirlər görür və vəsaitin idarə edilməsi ilə bağlı digər məsələləri tənzimləyir.

Ötən 2 il müddətində görülən işlər göz önündədir.

- Bu il dekabrın 8-dək fondun hesabına 75 846 318.85 AZN vəsait mədaxil olub.
- Fondun fəaliyyət istiqamətləri üzrə 71 612 351.53 AZN vəsait xərclənib. Qalıq vəsait 4 233 967.32 AZN təşkil edir.
- Məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqaməti: 41 042 300.00 AZN.
- Təhsil, peşə hazırlığı və yaradıcı potensialın inkişafı xərcləri: 1 347 611.19 AZN.
- İstehlak kreditləri və digər borc öhdəliklərinin qarşılınması: 6 772 442.30 AZN.
- Müalicə və psixoloji dəstək xərclərinin ödənilməsi: 22 449 998.04 AZN.

Müharibədən sonra doğulan 104 şəhid övladının hər birinin adına 5000 manat məbləğində depozit hesabı açılıb

Məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqaməti üzrə şəhid ailə üzvlərinin 5 448, itkin ailə üzvlərinin 7 və yaralıların 6 798 müraciəti olmaqla ümumilikdə 12 253 müraciət təmin edilib.

Onlar bizə əmanətdir!

Şəhid və qazilərimizin övladlarına, ailə üzvlərinə dəstək olan "YAŞAT" Fondu 2 ildə mühüm layihələr reallaşdırıb

27 sentyabr 2020-ci ildən sonra dünyaya gələn 104 şəhid övladı ilə bağlı fond tərəfindən "Onlar bizə əmanət" layihəsi həyata keçirilib. Layihə çərçivəsində yeni doğulmuş şəhid övladlarının zəruri xərclərinin qarşılınması məqsədilə 1000 AZN məbləğində maddi yardım edilir və şəhid övladlarının müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən olunmuş hərbi qulluqçulara "YAŞAT" Fondu tərəfindən bərdəlik pul mükafatı - 2000 AZN təsis edilərək, ümumilikdə 72 şəxsin (43 şəhid ailə üzvü və 29 yaralı) hesabına vəsait yatırılıb. 2021-2022-ci tədris ili üzrə 49 şəxsin (31 şəhid ailə üzvü və 18 yaralı), 2022-2023-cü tədris ili üzrə isə 23 şəxsin hesabına (12 şəhid ailə üzvü və 11 yaralı) 2000 AZN vəsait köçürülüb.

Təhsil, peşə hazırlığı və yaradıcı potensialın inkişafı xərcləri

Ölkə ərazisində 3004 şəhidin ailə üzvləri, habelə 6230 yaralı olmaqla ümumilikdə 17 670 şəxslə görüşülüb, onların ehtiyacları qeydə alınıb (yashat.gov.az saytında) və 14 744 şəxsin 35 175 müraciəti icra üçün öhdəliyə götürülüb.

Təhsil, peşə hazırlığı və yaradıcı potensialın inkişafı xərcləri istiqaməti üzrə fond tərəfindən 1 347 611.19 AZN xərclənib.

Təhsil, peşə hazırlığı və yaradıcı potensialın inkişafı xərcləri istiqaməti üzrə şəhid ailə üzvlərinin 339 və yaralıların 93 müraciəti olmaqla ümumilikdə 432 müraciət təmin edilib.

Fondun təşəbbüsü ilə təhsil haqqının qarşılınması üzrə təhsil müəssisələri tərəfindən 492 581.99 AZN vəsait qarşılıb. Rəsmi olaraq akkreditasiya olunmuş ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş şəhid ailələrinin üzvlərinə və Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən olunmuş hərbi qulluqçulara "YAŞAT" Fondu tərəfindən bərdəlik pul mükafatı - 2000 AZN təsis edilərək, ümumilikdə 72 şəxsin (43 şəhid ailə üzvü və 29 yaralı) hesabına vəsait yatırılıb. 2021-2022-ci tədris ili üzrə 49 şəxsin (31 şəhid ailə üzvü və 18 yaralı), 2022-2023-cü tədris ili üzrə isə 23 şəxsin hesabına (12 şəhid ailə üzvü və 11 yaralı) 2000 AZN vəsait köçürülüb.

"YAŞAT" Fondu tərəfindən şəhidlərimizin orta məktəbdə təhsil alan övladları üçün xüsusi layihə həyata keçirilib. Layihə çərçivəsində yeni tədris ilinin (2021-2022-ci tədris ili) başlanılması ilə əlaqədar fond tərəfindən bütün şəhidlərimizin məktəbli övladlarına dərs ləvazimatlarından ibarət 800-dən çox hədiyyə qutuları çatdırılıb.

"YAŞAT" Fondunun maliyyə vəsaiti hesabına yeni tədris ilinin (2022-2023-cü tədris ili) başlanılması ilə əlaqədar olaraq birillik zəruri olan məktəb ləvazimatları alınıb və 996 şəhid övladına (558 oğlan, 438 qız) qutular paylanılıb.

Türkiyəyə göndərilən 184 qazinin 160-ı sağalaraq ölkəyə qayıdıb

Müalicə və psixoloji dəstək xərclərinin ödənilməsi istiqaməti üzrə fond tərəfindən 22 449 998.04 manat vəsait xərclənib. Müalicə və psixoloji dəstək xərclərinin ödənilməsi istiqaməti üzrə şəhid ailə üzvlərinin ümumilikdə 15 694 müraciət təmin edilib.

Ümumilikdə 184 şəxs müalicə edilməsi məqsədilə Türkiyə Respublikasına göndərilib, onlardan 177-si ağır yaralı, 7-si isə şəhid ailəsi üzvüdür. Müalicə alanlardan 160-ı ölkəyə geri qayıdıb. Hazırda 23 ağır yaralının və 1 şəhid ailəsi üzvünün müalicəsi Türkiyədə davam edir.

"YAŞAT" Fondunun dəstəyi ilə ölkəmizə gətirilən türkioyüli həkimlər tərəfindən 150-dən çox yaralı müayinə edilib. Həmçinin İsrail dövlətindən hərbi xəsarətli olan müalicə edilmiş 1500 xərçənlənmiş 8 mütəxəssis gətirilib, ağır göz problemləri olan 148 nəfər şəxs müayinə edilib. Müayinə nəticəsinə uyğun olaraq 30 nəfər əməliyyat edilib, əməliyyat nəticəsində 2 nəfərin görmə qabiliyyəti bərpa olunub. 55 nəfərə protez qəz qoyulub, 82 nəfər isə, sadəcə, müayinə edilib.

Kredit və digər borclar ödənilib

İstehlak kreditləri və digər borc öhdəliklərinin qarşılınması istiqaməti üzrə fond tərəfindən 6 772 442.30 AZN vəsait xərclənib.

İstehlak kreditləri və digər borc öhdəliklərinin qarşılınması istiqaməti üzrə şəhid ailə üzvlərinin 896, itkin ailə üzvlərinin 3 və yaralıların 1299 müraciəti olmaqla ümumilikdə 2198 müraciət təmin edilib. Əlavə olaraq fondun təşəbbüsü ilə borc öhdəliyinin qarşılınması üzrə müəssisələr tərəfindən 126 392.73 AZN borc ləğv edilib.

Ölkə ərazisində 3 004 şəhidin ailə üzvləri, habelə 6 230 yaralı olmaqla ümumilikdə 17 670 şəxslə görüş keçirilib, onların ehtiyacları qeydə alınıb (yashat.gov.az saytında) və 14 744 şəxsin 35 175 müraciəti icra üçün öhdəliyə götürülüb.

Bütün bunlarla yanaşı, fond 2 il ərzində şəhid və qazilərimizin övladlarının asudə vaxtlarının səmərəli keçirmələri üçün müxtəlif düşərgələr təşkil edib və onların arzu-istəklərini reallaşdırıb. Bu tədbirlər fondun şəhid ailələrinə, qazilərimize, onların ailə üzvlərinə göstərdiyi hərtərəfli dəstək, diqqət və qayğının ümumi mənzərəsini əhatə edir.

Göründüyü kimi, "YAŞAT" Fondu üzünə düşən öhdəliyi ən yüksək səviyyədə yerinə yetirmək üçün lazım olan imkanlardan yararlanmaqdadır. Şəffafliq prinsipi ilə işləyən fondun fəaliyyətindən vətəndaş məmnunluğunun olması bunu deməyə əsas verir.

Rəşad BAXSƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Neft sənayemizin canlı əfsanəsi adına...

Müasir tanker öz zavodumuzda tikildi, gəmiçilik və neft infrastrukturumuz zənginləşdi

"Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankeri istismara verildi və bu, sıradan bir hadisə deyil, özündə bir neçə mühüm məqamı birləşdirir. Prezident İlham Əliyevin mərasimində iştirak etməsi hadisənin önəminə bir daha diqqət çəkir.

Əvvəla, gəminin adı haqqında. Həyatda olan şəxsin adının hər hansı bir infrastrukturaya, o cümlədən gəmiyə verilməsi heç də tez-tez rast gəlinən hal deyil. Necə deyirlər, bu, yüz, bəlkə də min dəfədən bir olur. Məsələn, Azərbaycanın dəniz nəqliyyatı tarixində 1957-ci ildən sonra ilk dəfədir hər hansı bir gəmiyə həyatda olan şəxsin adı verilir.

Yeni tankeri SOCAR-ın birinci vitse-prezidenti, akademik Xoşbəxt Yusifzadənin adının verilməsi 93 yaşlı görkəmli neftçi-geoloqumuzun həqiqətən də Azərbaycanın neft sənayesinin canlı əfsanəsi olduğunu təəsümlüdür. Qeyd edək ki, tankerə bu ad 2020-ci il yanvarın 15-də Xoşbəxt Yusifzadənin 90 illik yubileyi ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin əlavə tədbirlər haqqında imzaladığı sərəncama əsasən verilib.

Bu, həyatı uzun illərdir dənizlə, Xəzər nefti ilə bağlı olan bir insana Prezidentin böyük dəyər verməsi, qayğıkeçlik göstərməsi deməkdir. Xoşbəxt müəllim bunu həm özünə, həm də Azərbaycanın böyük neftçilər ordusuna diqqət kimi dəyərləndirir: "Hörmətli Prezident, doğrudan da, mənə böyük qiymət verdiniz, doğrudan da, mənə çox böyük bir hədiyyə etdiniz. Bu, Sizin tək mənə yox, bütün neftçilərə olan hörmətinizdir".

"Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankeri "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sifarişli ilə Bakı gəmiqayırma zavodunda inşa olunub. Gəminin uzunluğu 141, eni 16,9 metr, yükqötürmə qabiliyyəti 7800 tondur, daimi heyəti 15 nəfərdən ibarətdir. Suya oturma isə ASCO-nun digər tankerləri ilə müqayisədə maksimum yük götürməklə Xəzər hövzəsində nisbətən dayaz limanlara daxil olmağa və Rusiyanın su kanalları ilə Xəzər dənizinə çıxmağa imkan yaradır. İnşasına 2019-cu ilin avqustunda başlanan "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" sözügedən zavodda tikilən 4 tankerdən üçüncüsüdür. Bundan əvvəl istismara verilən "Lacın" (2019-cu il, dekabr) və "Kəlbəcər" (2021-ci il, sentyabr) neft tankerlərinin fərqli olaraq, "Akademik

Xoşbəxt Yusifzadə" ilə həm neft, həm də kimyəvi məhsulların daşınması mümkündür.

Beləliklə, "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankerinin inşası, eyni zamanda son illərdə yeni gəmilərin tikintisi və donanmaların yenilənməsi istiqamətində həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlərin tərkib hissəsidir. ASCO-nun Strateji İnkişaf Planına uyğun olaraq son illərdə 25 gəmi istismara verilib. Bu da ölkəmizin Xəzərdə aparıcı mövqeyinin qorunub saxlanılmasında, Azərbaycan ərazisində artan tranzit yükdaşımalarına yaranan tələbatın ödənilməsində və dənizdə neft-qaz layihələrinin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır.

Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrinin inkişafının tam təmin olunmasının təzahürüdür. Belə ki, bu gün Azərbaycan strateji əhəmiyyətə malik məhsulları özü istehsal edir. Bakıdakı zavodlarda gəmilərin istehsalı, o cümlədən "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankerinin inşa olunaraq istismara verilməsi buna əyani misaldır.

"Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankeri kimi əhəmiyyətli gəmiçilik, həmçinin neft infrastrukturunun həyata vəsiqə aldığı bir gündə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatırlanması qeyri-mümkün idi. Bu işlər Ulu Öndərin inkişafı üçün əməlinin böyük uğurla davam etdirilməsidir. Neft sənayemizin canlı əfsanəsi ötən illərin xatirələrini vərəqləyərək dedi: "Cənab Heydər Əliyev 1969-cu ildə rəhbərliyə gələndən sonra bütün sahələrlə maraqlandı, hər yerə, bizim neftçilərə də maraqlandı. O vaxt dəniz dərini 40 metr olan bütün sahələrdə yataqlar kəşf olunmuşdu. Amma gəmiçilikdə gəmilər yox idi, az bir müddətdə 400-dən artıq gəmi aldı, kran gəmiləri, yükdaşıyan gəmilər. Bunların hamısı indi adları dünyada məşhur olan "Azəri", "Çıraq", "Günəşli" yataqlarının kəşf olunmasına imkan verdi. Doğrudan da, cənab Heydər Əliyev sanki neçə il öncə gələcəyi görürdü. Doğrudan da, böyük işlər gördü".

1970-ci illər Azərbaycan neft sənayesinin həqiqətən də yeni inkişaf dövrü olmuşdur. Ulu Öndərin gərgin mübarizəsi ilə tikilməsi Azərbaycanın da mümkün olan və indi Ümummilli Liderin adını şərəflə daşıyan Bakı Dərin Özüllər Zavodunun adı da təsadüfən xatırlanmadı. Xoşbəxt Yusifzadə ilə söhbət edərkən Prezident bunu da vurğuladı: "Siz də yaxşı xatırlayırız ki, biz "Əsrin kontraktı" üzərində işləməyə başlayanda bu Dərin Özüllər Zavodunun bizə olmasının nə qədər böyük əhəmiyyəti var idi. Çünki əgər bu zavod olmasaydı, bizim bütün kontraktlarımızın icrası bəlkə də 5-10 il gecikə bilərdi. Yəni o vaxt bunu etdi və müstəqillik dövründə Heydər Əliyev neft strategiyasının icraçısı kimi biz sizinlə "Əsrin kontraktı" üzərində digər yoldaşlarla bərabər işləmişik və o günləri də həmişə xatırlayırıq. Bu gün inkişaf edən, güclənən Azərbaycanın təməli məhz o vaxt qoyuldu. Əgər o kontrakt imzalanmasaydı, bizim gələcəyimiz olmayacaqdı. Gəlir olmayan yerdə hər hansı bir inkişafdan söhbət edə bilməz".

9 il bundan əvvəl istismara verilən Bakı Gəmiqayırma Zavodu isə Prezident İlham Əliyevin qərarı ilə tikilib. "O vaxt bəziləri hesab edirdi ki, buna ehtiyac yoxdur. Onsuz da biz başqa ölkələrdən gəmilər, tankerlər alırıq. Amma mən bilirdim ki, bunun böyük əhəmiyyəti olacaq. İndi heç kimdən əsl deyilik, həm peşakar komanda var, həm təcrübə var. Deməli, burada bütün inşaat işləri yerli mütəxəssislər tərəfindən aparılır. Biz hər il bir neçə tanker, quru yük gəmiyi, "Ro-Ro" gəmiyi, bərə inşa edə bilirik", - deyir Prezident bildirib.

Vurğulayaq ki, "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankeri kimi müasir, mükəmməl bir gəmi də öz infrastrukturumuzdan istifadə olunmaqla, yeni sözügedən zavodumuzda tikilib. Faktın şərhə ehtiyacı yoxdur...

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Prezidentin göstərişi ilə bölgələrdə vətəndaşların qəbulu keçirilir

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli dekabrın 8-də Şirvan-Şirvan şəhəri və Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib, onların müraciətlərini dinləyib, ərizə və şikayətlərinə baxıb.

Agentliyin məsul əməkdaşlarının iştirakı ilə keçirilmiş qəbula gələn vətəndaşların müraciətləri əsasən regionda bitkiçilik, heyvandarlıq və qida sahəsində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyəti, o cümlədən ixrac olunan məhsullara sertifikatların verilməsi, məhsulların laborator müayinələrinin aparılması, heyvan kəsimi fəaliyyəti və bununla əlaqədar həyata keçirilən bayturluq nəzarəti və digər

məsələlərlə bağlı olub. Qəbula gələn hər bir vətəndaşın müraciəti diqqətlə dinlənilib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verilib.

Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində öz həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Agentliyin fəaliyyət dairəsinə aid olunan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb.

Qəbul zamanı Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun region üzrə yerli bölmələrində işlə təmin olunmaq istəyən, qida sahəsində müvafiq ixtisaslara yiyələnmiş vətəndaşların müraciətləri də baxılıb.

Riyakar siyasət, sistemli təxribatlar, antiazerbaycançı mövqe və islami dəyərlərə hörmətsizlik - İranın əsl mahiyyəti

Riyakar siyasət İrانی uçuruma aparır

Azərbaycan İranda bağlı məsələlərə hər zaman xüsusi həssaslıqla yanaşır. Və ölkəmiz bu dövlətlə sıx əməkdaşlıq edib. Həmin siyasət, daha da əhatəli olmaqla, Prezident İlham Əliyev tərəfindən ardıcıl şəkildə davam etdirilməkdədir. Mehriban qonşuluq namına bir sıra hallarda bu qonşu ölkə üçün güzəştlərə də gedilib.

Azərbaycan dövləti heç bir zaman İranın milli mənafeyinə zərər vuraçaq addım atmayıb, hətta İrana qarşı Qərbin sanksiyalarına baxmayaraq, bu ölkə ilə illər boyu fəal əməkdaşlıq əlaqələrini möhkəmləndirib, birgə iqtisadi layihələr reallaşdırıb. Bu ölkə ilə həm ikitərəfli, həm regional təşkilatlar çərçivəsində enerji, nəqliyyat və s. sahələrdə geniş tədbirlər həyata keçirilib. Bu da təsadüfi deyil. Məlumdur ki, əhalisinin 40 milyon nəfəri azərbaycanlılardan ibarət olan bu ölkə ilə müstəqil Azərbaycan dövlətini həm də mədəni və mənəvi dəyərlər bağlayır.

Lakin 2020-ci ilin 10 noyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının qələbə ilə başa çatan Vətən müharibəsindən sonra bu ölkənin Azərbaycana qarşı münasibəti kəskin dəyişdi. Sağlam məntiqə görə Azərbaycanın qələbəsinə ən çox sevindirici olanlardan biri məhz İran olmalıydı. Hətta qələbədə bir qədər sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Araz çayı üzərindəki qədim Xudafərin körpüsünün üstündə İrana dostluq mesajları göndərmişdi. Yəni İranın Ermənistanla hərbi-siyasi dəstəyini dilə gətirməmiş, qonşu ölkəni yeni əməkdaşlığa səsləmişdi. Qonşu dövlət isə Qarabağ münaqişəsinin bitməsindən sonra Ermənistanla sülhün əldə edilməsini açıq-aşkar əngəlləyir, Zəngəzur dəhlizinin reallaşdırılmasına mane olmaq üçün öndən gələn idi. Bu ölkə əhalisi içərisində böyük narahatlıqlar yaradır.

İranın qonşu olaraq Azərbaycanı qarşı riyakar davranışı hər addımda özünü göstərir. 30 il müddətində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığı deyib, digər yandan təcavüzkar Ermənistanı dəstəkləməsi sağlamlıq məntiqə sığmır. İran rəsmi olaraq Ermənistanı təcavüzkar adlandırmamış, Azərbaycanın tarixi dini-mədəni abidələrinin dağılmasını, Ermənistanın əsassız ərazi iddialarını pisləməmiş, Xocalı soyqırımını tanımamış, hətta Xocalı faciəsi haqqında müzakirə belə keçirməmişdir.

İranda yaşayan soydaşlarımızı münasibət də təəssüf doğurur. İranda azərbaycanlıların milli hüquqları məsələsinə toxunan tarix üzrə fəlsəfə doktoru Sübhhan Talibli dedi ki, İranda yaşayan azərbaycanlıların dəqiq sayı verilmir, hətta rəsmi statistik rəqəmlərdə həmişə bu say az göstərilir: "Xüsusilə də İranda əhəlinin etnik tərkibi haqqında məlumatlar göstərilir, azərbaycanlıların doğma dil-dədə yazmaq, təhsil almaq məsələsi, milli hüquqları, milli kimliyi, ictimai-siyasi və

iqtisadi vəziyyəti, yaşadığı şəhərlər, Azərbaycanın maddi-mədəni abidələri və s. həmişə dünya ictimaiyyətinin diqqətində olmuşdur. İran uğursuz xarici siyasəti və əsassız ambisiyaları səbəbindən son 40 ildə qatıldığı heç bir müharibədə qalib olmayıb, "himayə etdiyi müsəlman ölkəsinə" xaosdan çıxara bilməyib, əmin-amanlıq, sabitlik yaratmayıb". Bunlar yaşadığımız dövrün reallıqlarıdır.

İranın azərbaycanlı əhalisi hətta ən elementar hüquqlardan belə amansızcasına məhrum edilib. Prezident İlham Əliyev Səmərqənddə Türk Dövlətləri Təşkilatının IX Zirvə Görüşündə bu məsələni çıxışında xüsusi vurğulayaraq demişdir: "Öfəslər olsun ki, Azərbaycan dövlətinin hüduqlarından kənarda yaşayan 40 milyon azərbaycanlının əksəriyyəti öz ana dilində təhsil almaq imkanlarından məhrumdur. Türk dövlətlərindən kənarda yaşayan soydaşlarımızın öz ana dilində təhsil almaları önəmli məsələdir... Biz acı taleyin hökmü ilə Azərbaycan dövlətindən ayrılıb, ayrı düşmüş soydaşlarımızın dilimizi, ənənələrimizi, mədəniyyətimizi qoruyub saxlamaları, azərbaycançılıq ideyalarına sadıq olmaları, öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələrini heç vaxt kəsilməməsi üçün sözlərimizi davam etdirəcəyik".

İranda bütün təqib, təzyi, həbs, işgəncə və hədəzlərə baxmayaraq, soydaşlarımızın milli qüruru sınımamış və bu günə qədər də davam edir. Sübhhan Talibli deyir: "Hər il Ana dilində təhsil tələbi ilə xüsusi nümayişlər keçirilir, 21 Azərin

(12 dekabr) ildönümü, Beynəlxalq Ana dili Günü qeyd edilir. Hər il iyulun 6-sı Azərbaycanın qəhrəmanı Babək Xürrəminin doğum günü ilə əlaqədar Babək qalasına (Bəzz qalası, Qaradağ mahalının Kələybar qəsəbəsi yaxınlığında yerləşən qala) yürüş təşkil edilir, icazə verilməməsinə və maneələrə baxmayaraq, Xocalı faciəsi ilə bağlı Tehrandakı Ermənistan səfirliyi önündə aksiyaların keçirilməsinə cəhdlər göstərilir. Müxtəlif hadisələrə bağlı tədbirlər, mitinqlər, nümayişlər təşkil edilir. Soydaşlarımızın ana dili uğrunda mübarizə və mücadilələri sönməmiş, onlar bunu şəfərlə davam etdirirlər. Bütün bunlara görə soydaşlarımız təqib edilir, həbslərə atılır".

Siyasətçilərin dediklərinə görə, son günlərdə İran ordusunun 100 hərbçisi etirazlara qoşulduğuna görə həbs edilib. "Fars news" agentliyi bunların 115 nəfər olduğunu yazır. İran prezidenti, parlament sədri, məhkəmə hakimiyyətinin başçısı bu məlumatı əsassız elan etsələr də, bu, reallıqdır və get-gedə xalqın müxtəlif təbəqələrinin bu hərəkata qoşulması göz qabağındadır.

Nə qədər gec deyil, İran hakimiyyəti xalqın tələbinə qulaq asıb onu yerinə yetirməlidir. Belə olmasa, İran uçuruma yuvarlanacaq, xalq isə haqqını əldə edəcək. O zaman daha indiki rejimə İranda yer qalmayacaq.

İranda ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Etirazlar İran rejimini vahiməyə salır

Ölkəni bürüyən kütləvi aksiyalarda indiyədək 458 nəfərin öldürüldüyü bildirilir

İranın bir çox şəhərlərində etiraz nümayişləri davam edir. Gənc qız Məhsə Əmininin ölümünə cavab olaraq sentyabrın 17-dən sonra ölkəni genişmiqyaslı narazılıq aksiyaları bürüyüb. Əxlaq polisinin binasında baş vermiş ölüm hadisəsindən sonra sosial problemlərdən və insan hüquqlarının pozulmasından əziyyət çəkən onlarla şəhərin sakinləri küçələrə axışdı.

Dünən, dekabrın 8-də İslamsəhr şəhərində etirazçılar Dövlət Televiziya və Radiosunun binasına qumbara atıblar. Bu barədə Azad İran Teleqram kanalı məlumat yayıb. Təfərrüatlar açıqlanmır.

Norveçdə yerləşən İran İnsan Haqları Təşkilatı İİHT 22 yaşlı Məhsə Aminin ölümündən sonra İslam Respublikasını bürüyən kütləvi etirazlarda indiyədək 458 nəfərin öldüyünü bildirdi. Təşkilat ölkənin 31 əyalətindən 26-da etiraz aksiyalarının qurbanları ilə bağlı son məlumatları təqdim edib. İİHT-nin məlumatına görə, ölüm hallarının əksəriyyəti Sistan-Bəlucistan əyalətində qeydə alınıb. Orada nümayişlər zamanı 128 nəfərin həlak olduğu bildirilir. Ölkə üzrə ölənlərin 63-ü yeniyetmə yaşına çatmayıb, 29-u isə qadındır.

İran mediası isə iğtişalar xəsarət yetirmək, qorxu və həşot salmaq kimi maddələrə təqsirli biliblər. Daha sonra İranın Ali Məhkəməsi "vətəndaşları bıçaqla hədələmək" və "təhlükəsizlik işçisini yaralamaq" ittihamı ilə noyabrın 20-də İnqilab Məhkəməsi tərəfindən edam cəzasına məhkum edilən Muhəsin Şikari Məhsə Əmininin ölümündən sonra etirazlarla bağlı edam edilən ilk vətəndaş olub. Bu günə kimi 11 nəfər etirazlarda iştirakı görə edam cəzasına məhkum edilər.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

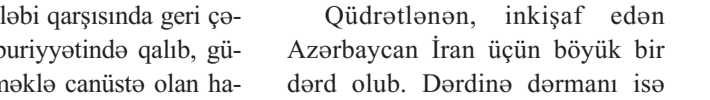
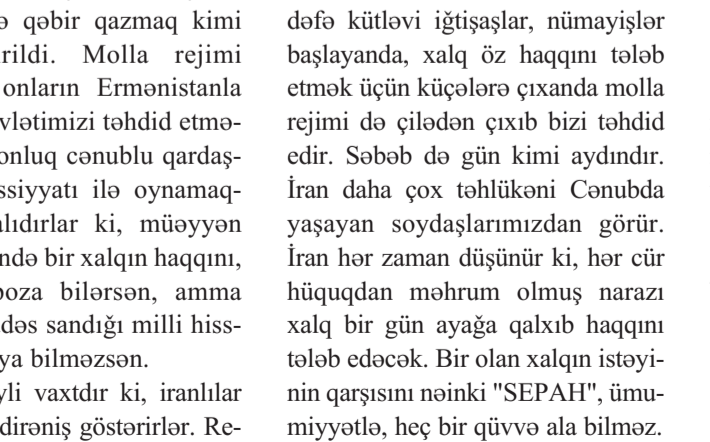
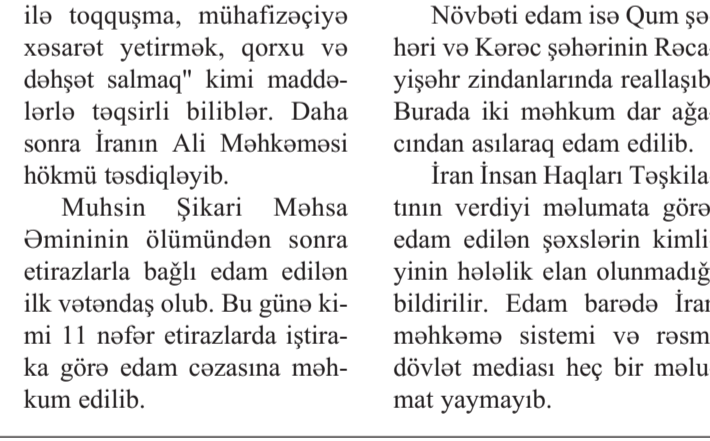
Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Qeyd edək ki, İran İnsan Hüquqları Təşkilatı 2021-ci il oktyabrın 10-dan 2022-ci il oktyabrın 7-dək ölkədə 528 nəfərin edam olunduğunu açıqlamışdır.

Yayılan digər məlumatda bildirilir ki, dekabrın 8-də Xi-yav (Meşginşəhr) şəhərində yaşayan Hafiz Xosrəvi təhlükəsizlik məmurları tərəfindən həbs edilib. Fəal ailəsinin dediyinə görə, məmurlar onun həbs səbəbləri barədə heç bir açıqlama verməyiblər.

Şərqi Azərbaycan əyalətinin Mollakan şəhərindən olan fəal Cəfər Fəthiyyə işgəncə verilərək öndən məcburi etiraz alınıb və İran İnqilab Keşikçiləri Korpusuna bağlı media orqanlarında yayımlanıb. Bundan bir neçə gün öncə başqa fəallar Əkbər Fəthi və Səid İlxani də saxta etiraz verməyə məcbur ediliblər. Qeyd edək ki, Cəfər Fəthi noyabrın 20-də başqa bir neçə fəalla birlikdə təhlükəsizlik məmurları tərəfindən həbs edilib.

Bu arada İranın sabiq Prezidenti Məhəmməd Hətəmi instaqram şəhifəsində ölkə hakimiyyətinin sort təhqid edib. O, açıqlamasında bildirdi ki, "məvcud vəziyyətin davam etməsi sosial çöküşün əsaslarını hər an daha da genişləndirir. İran İslam Respublikasının idarəetmə üsulu "düzgün deyil və yanlışdır". Hətəmi həmçinin "xalqın pis vəziyyətini görməməyi və ya inkar etməyi" tənqid edib.

Son məlumata görə, İİR Prezidenti İbrahim Rəisi ölkədə üç aya yaxındır davam edən etiraz aksiyaları çərçivəsində İranın ali dini lideri Əli Xamneinin ünvanına səsəndirilən "Lənət olsun diktator!" şüarının işlədilməsini tənqid edib.

O bildirib ki, etirazla iğtiş arasında böyük fərq var: "Etirazçılar konstruktivdir, iğtiş isə dağıdıcıdır. Etirazlara qulaq asmaq lazımdır".

Rəisi əmin edib ki, inflasiyanın azalması ilə paralel olaraq İran əhalisinin vəziyyəti də yaxşılaşacaq. Amma bunu zaman göstərəcək.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Din pərdəsi arxasında şeytan oyunu

Dünyada hər şeyin bir sərhədi olur. Elə sərhədlər var ki, qanunla, silahla, elə sərhədlər də var ki, əxlaqla qorunur. İnsanlar, qonşular arasındakı "sərhəd" münasibətləri həm də birbaşa əxlaq məsələsidir. Eyni zamanda dini dəyərlər. Bu mümkün deyil ki, dini olanın əxlaqı, əxlaqı olanın inancı, imanı olmasın...

Çox təəssüf ki, yaxın qonşumuz İran qonşuluq münasibətlərində nə dini dəyərləri qoruyur, nə də əxlaqı dəyərləri məhəl qoyur. Özünü islam dövləti adlandıran İran din pərdəsi altında islami dəyərləri heç sayaraq öz vətəndaşlarına si-tmə edir. Din Allahın buyurduqlarını həyata keçirmək üçün bir vasi-

tədir. Bundan istifadə edib onun öz nurundan yaratdığı insanları qorxu, zillət içində saxlamaq, işgəncə vermək üçün zülm aləti deyil. Təəssüf ki, bu gün İranda özlərini ruhani adlandıran "din xadimləri" Allahın adından hökm verib özlərinin elementar insani haqlarını tələb edənləri edam etməklə, cəlladlıqla məşğuldurlar. İnsanların canına qəsd edirlər. Bu gün İran dini dövlətdən çox insan salaxanasını xatırladır.

İranın dindən siyasi məqsədləri üçün istifadə etməsi, dövlət idarəetməsində onu qorxu, ölüm alətinə çevirməsi birmənalı olaraq müqəddəs dinimizə xəyanətdir. Bu o deməkdir ki, molla rejimi üçün müqəddəs bir şey yoxdur. Müqəddəs sandıqları varsa, o da onların hakimiyyəti, hakimiyyətin mollarlara verdiyi hüduzsuz imtiyazlardır. Hakimiyyətlərinə azacıq təhlükə

görmə kimi hər şey yaddan çıxır. Az qala mollar şeytanla da əməkdaşlığa gedirlər.

Zatən illərdir ki, İran rejimi əli minlərlə müsəlmanın qanına bulamış, uşaq qatili olan Ermənistanla qardaşlıq edir. Qan tökmək üçün Ermənistanı silahlandırır. Ermənistanın işğal etdiyi torpaqlarımızda onlarla birlikdə evləri, məktəbləri, sosial binaları söküüb dağıdıb, inşa-ət materiallarını daşıyıblar. Ermənilərin işğal etdiyi torpaqlardan öz çirkin məqsədləri üçün yararlanıblar. Tarixi-dini abidələrimizin ermənilər tərəfindən dağıdılıb məhv edilməsinə göz yumublar. Bu azmış kimi, ölkəmizin arazısında bö-yük bir casus şəbəkəsi də yaratma-ğa nail olublar. Çox da uzağa getməyək. Cəmi bir neçə gün əvvəl 14 nəfər İran vətəndaşı sərhədlərimizi qeyri-qanuni yolla keçərək

Xankəndiyə yollanıblar. Maraqlıdır, İran vətəndaşının, müsəlmanın gizli yollarla Xankəndiyə getmələrinin səbəbi nədir? Bəlkə "müsəlman" iranlıları "xaç" qardaşları ilə Xankəndidə "cümə namazı" qılmağa tələsirmişlər?

Ermənistan ordusu üzərində şanlı qələbəmizdən sonra molla rejiminin indiyə kimi saqqallarının altında gizlətdikləri əsl simaları görünməyə başladı. İran İnqilab Keşikçiləri Korpusu, SEPAH Qu-ruşunlarını və zirehli texnikası-nı Azərbaycanla sərhədinə cəmləşdirdi. Eyni zamanda əraziyə Araz çayından keçmək üçün üzən körpülər və digər hərbi qurğular üzərində təlim keçirdi. Bu azmış kimi, SEPAH-ın "Twitter" kanalı "TƏCİLİ" qriifi ilə İran əsgərinin Araz çayının Azərbaycanla sərhəd-nə Xudafərin körpüsü yaxınlığında

durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

Artıq xeyli vaxtdır ki, iranlılar durduğunu və İran ordusunun üzən körpülərinin Araz çayının üzərində açıldığına dair videolar hazırlayaraq altından da "SEPAH" işğal altındakı Şimali Azərbaycan əyalətində" yazdırlar. Əslində "SEPAH"-ın bu düşülməmiş hərəketi özünə qəbir qazmaq kimi qiymətləndirildi. Molla rejimi unudur ki, onların Ermənistanla dostluğu, dövlətimizi təhdid etmələri 40 milyonluq cənublu qardaşlarımızın hissiyyatı ilə oynamaqdır. Anlamalıdır ki, müəyyən bir dövr ərzində bir xalqın haqqını, hüququnu məhrum olmuş narazı onun müqəddəs sandığı milli hissləri ilə oynaya bilməz.

kimiyyətlərini xilas etməyə çalışır. İran Prezidenti 1979-cu ildə qəbul edilən konstitusiyada da dəyişikliklərə getməyin mümkünliyündən danışır. Təbii ki, bütün bunları İranın daxili işi hesab etmək olar. Amma bir məsələ də var ki, İranda hər dəfə kütləvi iğtişalar, nümayişlər başlayanda, xalq öz haqqını tələb etmək üçün küçələrə çıxanda molla rejimi də çilədən çıxıb bizi təhdid edir. Səbəb də gün kimi aydındır. İran daha çox təhlükəni Cənubda yaşayan soydaşlarımızdan görür. İran hər zaman düşünür ki, hər cür hüquqdan məhrum olmuş narazı xalq bir gün ayağa qalxıb haqqını tələb edəcək. Bir olan xalqın istəyinin qarşısını nənki "SEPAH", ümumiyyətlə, heç bir qüvvə ala bilməz.

Qüdrətlənən, inkişaf edən Azərbaycan İran üçün böyük bir dörd olub. Dördinə dörməni isə

erməni ilə dostluqda görür. Molla rejimi anlamır ki, Azərbaycana hücum etmək üçün Vətən müharibəsində Ermənistanın dəstəyini edilməmiş ordusundan istifadə etməz. Artıq Ermənistan ordusu deyilən bir şey yoxdur. İranın öz ordusunun tərkibində isə etnik azərbaycanlılar üstünlük təşkil edir. Qardaşlar bir-birinə güllə atmazlar. Belə sərəsəm niyyətə düşmək molla rejiminin tarixin arxivinə verilməsinə bir qədər tezlaşdırılmış olar. İran rejimi bu gün özünə qəsd etmək istəyən adama bənzəyir. Ya son anda düşünüb doğru qərar qəbul etməli, ya da Ermənistanla bir az da yaxınlaşıb sonlarını yaxınlaşdırmalıdırlar. Başqa seçim yoxdur.

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Əlilliyi müəyyən edilmiş 16,7 minədək şəxsə birdəfəlik ödəmə verilib

1997-ci il avqustun 2-dək hərbi xidmətdə olarkən aldığı xəsarət nəticəsində əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər və vərəslərinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatı proqramı davam edir.

Bu il avqustun əvvəlindən başlanan proqram üzrə qeyd olunan kateqoriyaya aid artıq 16 659 şəxs üzrə birdəfəlik ödəmə verilib. Onlardan 1017 nəfərin vərəsinə bu ödənişlər həyata keçirilib.

Birdəfəlik ödəmə ilə təminat proqramı üzrə bu gündəki ödənilən vəsait isə 105,7 milyon manatdır.

E-sistemlərdə, habelə müvafiq arxivlərdə 1997-ci ilin 2 avqust tarixində hərbi xidmət zamanı aldığı xəsarətlə bağlı məlumat mövcud olan şəxslərə birdəfəlik ödəmə e-sistem üzərindən proaktiv qaydada təyin edilərək onların bank hesablarına köçürülmüş və bu barədə SMS göndərilib.

Pensiya islahatlarına dəstək üzrə tvinningq layihəsinin icrası işləri müzakirə olunub

Avropa İttifaqı (AI) ilə əməkdaşlıqda icra olunan və ikinci mərhələsinə başlanmış "Azərbaycanda pensiya islahatlarına dəstək" tvinningq layihəsinin Rəhbər Komitəsinin növbəti iclası olub.

İclasda ömək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Anar Kərimov, Litvanın Azərbaycandakı səfiri Egidijus Navikas, AI nümayəndəliyinin layihə meneceri Rza Zülfiqarzadə, Litvanın Sosial Müdafiə və Əmək Nazirliyinin, tvinningq layihəsinin nümayəndələri və b. iştirak edib.

A.Kərimov son illər ölkəmizdə aparılan pensiya islahatlarından bəhs edib. O, pensiya təminatı sistemində sığorta prinsiplərinin daha da gücləndirilməsi ilə yanaşı, bu sistemin humanist yanaşmalar əsasında təkmilləşdirilməsi və əhatə dairəsinin genişləndirilməsi istiqamətində son illər əldə olunan irəliləyişləri diqqətə çatdırıb.

İkinci mərhələsində olan tvinningq layihəsinin də ölkəmizdə pensiya islahatlarının qabaqcıl təcrübələr əsasında həyata keçirilməsinə önəmli dəstək olduğu vurğulanıb.

Layihə dövlət pensiya təminatı sisteminin maliyyə dayanıqlılığının və sosial sığorta prinsiplərinin daha da gücləndirilməsi üçün müvafiq mexanizmlərin tətbiqini, uzunmüddətli perspektivdə pensiya təminatı sisteminin proqnozönlü ekonometrik modellərinin qurulmasını hədəfləyir.

İclasda layihə üzrə aparılan işlər müzakirə olunub.

11 ayda pensiya ödənişlərinə 4,5 milyard manat yönəldilib

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pensiya ödənişlərinə ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,3 faiz (390 milyon manat) çox olmaqla 4 milyard 526 milyon manat vəsait yönəldilib.

Pensiya islahatlarında yeni mərhələ kimi, bu ilin əvvəlindən minimum aylıq pensiya artırılıb, həmçinin pensiyalarda indeksləşdirmə əsasında artımlar edilib. Əlavə dəstək olaraq bütün pensiyaçılara maddi yardımlar verilməsinə başlanıb. Həmin artımlar üçün illik 440 milyon manat əlavə vəsait ayrılıb.

Pensiyaların artırılması istiqamətində növbəti addımlar kimi, qeyd olunan maddi yardımlar gələcək ilin əvvəlindən pensiyaların tərkibinə daxil ediləcək və bundan sonra bütün pensiyalar indeksləşdirilərək artırılacaq.

Bu ilin 11 ayı ərzində 22 min, elektron pensiya təyinatına başlandıqı 2019-cu ilin əvvəlindən isə 70 min pensiya təyinatı (ümumi əsaslarla yaşa görə pensiya təyinatının 80 faizi) e-sistem üzərindən proaktiv qaydada həyata keçirilib.

Bu günlər Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv və qeyri-üzv ölkələrin nazirlərinin onlayn formatda 34-cü iclası keçirilib. İclasda Azərbaycan da cari ilin oktyabrında qəbul edilmiş qərarın qüvvədə saxlanılmasına razılıq verib.

Energetika Nazirliyindən verilən məlumatda bildirilir ki, beləliklə, "Əməkdaşlıq Bəyannaməsi"nin iştirakçı ölkələrinin cari ilin avqust ayındakı kvotalarına nəzərən müəyyənəndirilmiş öhdəlikləri sabit saxlanılır: "Azərbaycanın da iştirakçıları ilə bağlı öhdəliyi gündəlik 33 min barel, gündəlik xam neft hasilatı üzrə kvotası isə 684 min barel həcmində olmaqla dəyişməz qalır".

Dünya enerji bazarında özünü etibarlı tərəfdaş kimi təsdiqləmiş Azərbaycanın "OPEC+" formatında ki təşəbbüsləri də daim yüksək qiymətləndirilir. Belə ki, ölkəmiz "OPEC+"un fəal üzvlərindəndir. Prezident İlham Əliyev bunu 2020-ci ilin fevralında 56-cı Münhen Təhlükəsizlik Konfransında da xatırladaraq demişdir: "Onların görüşlərindən biri bizim dəvətimizlə Bakıda keçirilib. Həmçinin 2016-cı ildə Davosda "Neftin qiyməti ilə bağlı nə etmək olar?" sualı verildə mən dedim, yaxşı olar ki, əsas qeyri-OPEC ölkələri və OPEC ölkələri bir araya gələrək razılaşsınlar. Mən şadam ki, bu, baş verdi. Düşünürəm ki, bu, davam etməlidir. Xüsusilə indi bu koronavirus vəziyyəti ilə bağlı, - cənab Birol

İqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev Avropa Komissiyasının Qoşulmuş və Genişlənmə Danışıqları üzrə Baş Direktorluğunda Şərq Qoşulmuş və İnstitusional Quruluş üzrə direktoru Lourens Meredit ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığının, xüsusilə Şərq Tərəfdaşlığı Programı çərçivəsində əlaqələrin genişləndirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb. Qeyd edilib ki, Avropa İttifaqı ilə müxtəlif proqramlar və layihələr çərçivəsində tərəfdaşlıq müasir yanaşmaların tətbiqi, "yaşıl" və rəqəmsal inkişaf keçidinin sürətləndirilməsi baxımından önəmli dir.

Azərbaycanın üzv olduğu "OPEC+"la əməkdaşlığı qarşılıqlı maraqlara yönəlib

çox maraqlı məlumat verdi, - neft istehsal edən ölkələrdə bütün çətinliklərə baxmayaraq, neftin qiymətinin nəyə görə aşağı olması və bundan da aşağı səviyyəyə düşməsinin nəzərə alaraq düşünürəm ki, "OPEC+" əməkdaşlığının davam etdirilməsi çox vacibdir. Çünki bu gün bizdə vəziyyət elədir ki, OPEC və qeyri-OPEC ölkələri bir təşkilatda fəaliyyət göstərir. Bizim bundan başqa belə təşkilatımız və əməkdaşlığımız yoxdur. Bəzən bir təşkilat daxilində razılığa gələ bilmirik. Bizdə isə bu nadir format var və biz bunu əldən buraxmamalıyıq".

Xatırladığı ki, OPEC - Neft İxrac edən Ölkələr Birliyi. Bu təşkilat neft ixrac edən ölkələr tərəfindən

neftin qiymətinin tənzimlənməsi məqsədilə yaradılıb. Onun üzvləri iqtisadiyyatı əsasən neftdən asılı olan dövlətlərdir. 1960-cı il sentyabr ayında Bağdadda keçirilən konfransda yaradılan OPEC qeyri-hökumət təşkilatı kimi daimi fəaliyyət göstərir. Yeri gəlmişkən, OPEC-in 60 iliyinə həsr olunmuş xüsusi bülleten

tendə Azərbaycanın Energetika naziri Pərviz Şahbazovun da qeydləri dərc olunmuşdu. Məqalədə birlik, həmrəylik və əməkdaşlığın OPEC-in 60 illik fəaliyyətində bütün məram və məqsədlərinin zirvəsinə təşkil etdiyi, OPEC ideyasının reallığa çevrilməsinin neft ölkələri arasında əməkdaşlığa inamın nəticəsi olduğu vurğulanmışdı. Eləcə də Azərbaycanın "OPEC+" formatı çərçivəsində təşkilatla əməkdaşlıqından bəhs olunmuşdu. Həmçinin qeyd edilmişdi ki, hazırkı çətin sınaqlar dövründə OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin əməkdaşlığı və həmrəyliyi təşkilatla əməkdaşlığa hədiyyəsidir.

Bu il avqustun 1-dən etibarən OPEC-in baş katibi vəzifəsini Haysam əl-Qays icra etməyə başlayıb. O, bu vəzifəyə OPEC-in 2022-ci il yanvarın 3-ü keçirilmiş xüsusi iclasında üç il müddətinə təyin olunub.

Onu da qeyd edək ki, "OPEC+" ölkələri nazirlərinin növbəti görüşünün gələcək ilin yanvarın 4-də keçirilməsi razılaşdırılıb.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Avropa qurumları ilə tərəfdaşlıq istiqamətləri müzakirə olunub

Tərəflər özəl və dövlət sektorlarında sərmayə imkanları və potensial layihələr, Avropa İttifaqının İqtisadi və İn-

vestisiya Planının icrası barədə fikir mübadiləsi aparıblar. Sonra İqtisadiyyat Nazirliyinin müəyyən edilməsi və prioritetləşdirilməsi üçün yüksək səviyyəli İşçi Qrupunun birinci iclası keçirilib. İclasda aidiyyəti dövlət qurumlarının,

Avropa Komissiyasının, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının, Avropa İnvestisiya Bankının nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirdə Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında səmərəli əməkdaşlıq vurğulanıb, ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişaf hədəfləri ilə Avropa İttifaqının "Flaqman təşəbbüsləri"nin uzlaşmasının tərəfdaşlığın gücləndirilməsinə töhfə verdiyi qeyd olunub.

İşçi Qrupunun iclasında bu təşəbbüslər çərçivəsində ölkəmizdə icra olunacaq prioritet istiqamətlər müzakirə olunub.

Neft qiymətləri bahalaşdı

AZƏRTAC xəbər verir ki, dünya birjalarda neft qiymətləri bahalaşdı.

Londonun ICE ("Inter-Continental Exchange Futures") birjasında "Brent" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,38 dollar artaraq 77,55 dollar, Nyu Yorkun NYMEX ("New York Mercantile Exchange") birjasında "Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti isə 0,49 dollar bahalaraq 72,5 dollar olub.

Qeyri-neft məhsullarının ixracı 16,2 faiz artıb

"Azərkosmos"un xidmətlərindən 40 ölkə yararlanıb

İqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin açıqladığı məlumata görə, cari ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycanın qeyri-neft sektoru üzrə ixracının dəyəri 2,4 milyard dollar təşkil edib ki, bu da ötən ilin 10 ayı ilə müqayisədə 16,2 faiz çoxdur.

İlin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 29 faiz yüksək olub.

Ümumiyyətlə, hesabat dövründə ölkə üzrə ümumi ixracın dəyəri 34,7 milyard dollar olub. 10 ay ərzində kimya sənayesi məhsullarının ixracı 2 dəfə, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 25,7, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 24,5, çay ixracı isə 48,9 faiz çoxalıb.

Məlumatda o da bildirilir ki, yanvar-oktyabr aylarında aqrar və aqrar sənaye məhsulları üzrə bərgəz ixracın statistik dəyəri 672,1 milyon dollara çatıb. İxrac edilən meyvə-tərəvəz məhsulları isə aqrar məhsullar qrupunun 92,5 faizini təşkil edib. Qeyri neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar sənaye məhsullarının yaradığı əlavə dəyər ötən

ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında karbamid birinci, pambıq məhlulcu ikinci, qızıl üçüncü yerdə qərarlaşıb. Bu dövr ərzində Rusiya Federasiyasına, Türkiyəyə, Gürcüstana, İsveçrə Konfederasiyasına və Qazaxıstana ən çox qeyri-neft məhsulları ixrac olunub.

Bu ilin oktyabr ayı üzrə isə ixracın dəyəri 5,2 milyard, o cümlədən qeyri-neft sektoru üzrə 269,1 milyon dollar təşkil edib ki, bu da yeyinti məhsulları üzrə 73 milyon dollar, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə 17,5 faiz artım deməkdir. Oktyabr ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələr

rin siyahısında Rusiya Federasiyası birinci, Türkiyə ikinci, Gürcüstan üçüncü olub. Həmin ay ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi birinci, karbamid ikinci və qızıl üçüncü yerdə alınıb.

Yanvar-oktyabr ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Azərbaycan İnterneyşnl Mayninq Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasında nümayəndəliyi, "Baku Steel Company" MMC, "Almeyvə" MMC, Şirinov Elvin Valeh oğlu, "Rose Servis" MMC, "Mors Trading" MMC, "P-Agro" MMC, "STP Alüminium" MMC, "Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi" MMC. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə Dövlət Neft Şirkətinin Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "SOCAR Polymer" MMC,

"Azəralüminium" MMC, "AzerGold" QSC, "Azərənəji" ASC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azəripək" MMC, "Geofizika və Geologiya İdarəsi", Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti.

Məlum olduğu kimi, yeni növ xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya və optik peyk xidmətləri sahəsi xidmət ixracının şəxslənənməsi istiqamətində mühüm rolə malikdir. 10 ayda "Azərkosmos"un 40 ölkəyə 21,7 milyon dollar dəyərində xidmətin (peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac olunması ölkəmizdə bu sahədə görülən tədbirlərin nəticəsi qalmadığını sübut edir. Mənbə onu da bildirib ki, "Azərkosmos"un 10 ayda xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 81 faizinə bərabərdir. Oktyabr ayında isə "Azərkosmos" dünyanın 36 ölkəsinə 2,4 milyon dollarlıq xidmət göstərib. Peyk telekommunikasiya və optik peyk xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində Birləşmiş Krallıq, Fransa, Lüksemburq, Pakistan qərarlaşıb.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Aqrar Sığorta Fondu fermerlərə müraciət edib

ri, o cümlədən aqrar sığorta müqaviləsi və aqrar sığortası analizini noticələrini EKTİS-də şəxsi kabinetinə yükləməlidir. Fondan bildiriblər ki, payızlıq əkinlərin sığorta prosesi dekabrın 30-da dayandırılacaq.

"Aqrar Sığorta Fondu payızlıq əkinlərin vaxtında sığortalannması üçün davamlı maarifləndirmə işləri aparır. Əkinləri bəyan edən fermerlərə əlaqə saxlanılır, onlara aqrar sığorta tələbi xatırladılır, sığorta şərtləri və digər zəruri məlumatlar verilir. Əkinlərin sığortalannması pro-

seduru elə sadələşdirilib ki, internet vərdisləri olmayan fermerlər də rahat şəkildə sığorta müqaviləsi bağlaya bilərlər. Dövlət tərəfindən fermerlərə verilən çoxsaylı dəstək mexanizmləri aqrar sığorta prosesində də nəzərdə tutulub - aqrar sığorta haqqının 50 faizi dövlət tərəfindən ödənilir. Aqrar Sığorta Fondu fermerləri dekabrın 30-dək əkin sahələrini güzəştli şərtlərlə sığortalamağa, məhsullarını və gəlirlərini qorumağa çağırır". - deyərək fondan bildirilib.

“Şuşa ili”dir

● Qarabağ Azərbaycandır!

2023-cü il Şuşanın daha yaddaqalan gözəl günlərinin, tarixinin bir şanlı səhifəsinin də yazılacağı il olacaq. Dekabrın 6-da dövlət başçısı Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Şuşa xoş arzularımızın ünvanı, mədəniyyətimizin paytaxtı, musiqimizin beşiyidir. Şuşa gözəllik diyarıdır. Qışda ağ buludların arasında gizlənən başı qarlı dağları, yazda, yayda yaşıl örtüyə bürünmüş meşələri, ormanları gerçəklikdən çox məşhur rəssamın ustalıqla yaratdığı təbiət rəsinə bənzəyir.

● Daş yaddaşımız

Bayat qalası

Qarabağ xanlığı ərazisində salınmış ilk qala Bayat qalası idi. Kəbirli mahalında - Ağcabədi yaxınlığında inşa edilmiş bu qalının əsası 1748-ci ildə qoyulmuşdur. Bayat qalası ilk növbədə müdafiə məqsədilə inşa edilmişdi. Qala divarlarının ətrafında düşmən hücumları zamanı içəriyə su ilə doldurulan dərin və enli xəndək qazılmışdı. Xan ailəsinin başqa bura ətraf kəndlərdən, hətta Təbriz və Ərdəbil şəhərlərindən də çoxlu sənətkar köçürülmüşdür.

Bayat qalasının tikilməsi və Qarabağ xanlığının getdikcə güclənməsi xristian müləkilərin ciddi narahatlığına səbəb olmuşdu. Onlar Pənahəli xanın güclənməsinə hər vasitə ilə mane olmağa çalışmışdılar. Pənahəli xan onları özündən asılı vəziyyətə saldı.

Bayat qalası beş il ərzində Qarabağ xanlığının paytaxtı oldu. Bura paytaxt üçün o qədər də əlverişli mövqedə deyildi. Ona görə də Pənahəli xan strateji cəhətdən daha əlverişli mövqeyə malik olan yeni paytaxt-qala tikdirmək qərarına gəlmişdi. Bu işə əvvəlcə Şahbulaq, sonra isə Şuşa olmuşdu.

● Xəbər

Antalyada Şuşanın 270 illiyi ilə bağlı tədbir: "Cənnətəm Qarabağ"

Türkiyənin Antalya şəhərində Şuşanın 270 illiyi ilə bağlı "Cənnətəm Qarabağ" mövzusunda tədbirlər silsiləsi keçirilib.

Antalya Azərbaycan Mədəniyyət və Həmrəylik Dərnəyi, Antalya Təhsil İdarəsi və Kəpəz Bələdiyyəsinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirlər şəhərin Gözəl Sənətlər və Gülverən Anadolu liseylərində, eləcə də Erdem Bayazit Mədəniyyət Mərkəzində təşkil olunub.

İç qala

İbrahimxəlil xanın hakimiyyəti dövründə uca bir təpənin üstündə İç qala tikilmişdi. Qalının içərisində divanxana, iki böyük imarət və yardımçı binalar var idi. Mir Mehdi Xəzani yazır ki, İç qaladakı bir imarətlərin birində Mehdiqulu xanın anası Xurşidbanu bəyim, digərində isə Car-Balakən hakimi Ömər xanın (Ümmə xanın) bacısı Bikağa yaşayırdı.

Əsgəran qalası

Şuşa şəhərindən 25 km aralıda, Qarqarçayın hər iki sahilində tikilən Əsgəran qalaları düşmən Şuşaya dözənlikdən baş verə biləcək hücumlarının qarşısını almaq üçün nəzərdə tutulmuşdu. Qalaların çayın sahilində yerləşən hissəsi uzunluğu 250 metrə çatan ikiqat divardan ibarət idi. Çay daşı ilə hörlümlü qala divarının eni 2, hündürlüyü isə bezi yerlərdə 9 metrə çatırdı. Əsgəran qalaları çox əlverişli mövqeyə malik idi. Qarqarçayın sahilləri çox hündür və sıldırımlı olduğundan düşmən bu qalaları ələ keçirməkdən Şuşaya doğru irəliləyə bilməzdi. Mirzə Camal Qarabaği yazırdı: "Müharibə zamanı bu qalalarda azacıq piyada qoşun olsa, düşmən oradan keçib Şuşa qalasına gedə bilməzdi".

Mədəniyyətimizin, birliyimizin şəhəri

Müdrüklər doğru deyiblər ki, insanlar doğulub, boya-başa çatdıqları yerin təbiətinə bənzəyirlər. Bu yerin insanları da Şuşanın təbiəti kimi səfərdir. Əbəs yere Şuşanı "Qafqazın sənət məbədi", "Azərbaycan musiqisinin beşiyi" və "Zaqafqaziyyənin konservatoriyası" adlandırmayıblar.

Şuşa dünyanın musiqi xəzinəsinə Üzeyir bəy Hacıbəyli, Mirzə Sadiqcan, Cabbar Qaryağdıoğlu, Bülbül, Xan Şuşinski, Rəşid Behbudov, Niyazi kimi böyük sənətkarlar bəxş edib. Qasım bəy Zakir, Xurşidbanu Natəvan, Mir Möhsün Nəvvab, Firudin bəy Köçəri, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Həmid-xan Cavanşir, Əhməd bəy Ağaoğlu, Yusif Vəzir Cəmənzomlini kimi nəhəng söz, fikir adamları Şuşada dünyaya gəlib, burada yetişiblər. İftixarla qeyd edə bilərik ki, Azərbaycan elminə öz layiqli töhfələrini verməmiş 35 akademik, 150-dən çox elmlər doktoru, 200 nəfərdən çox müxtəlif sahələrdə rəhbər namizədi, tanınmış elm, sənət adamları bu qədim şəhərdə dünyaya göz açıblar.

Şuşa birmənalı olaraq sülh, mədəniyyət şəhəridir. Təməli XVIII əsrin ortalarında qoyulan Şuşanın çox maraqlı tarixi var. Qarabağ xanı Pənahəli xan aramsız hücumlardan qorunmaq üçün 1750-ci illərdə Bayat və Şahbulaq adlı qalaları tikirdi və, bu qalalar xanlığın fasiləsiz müharibələrdən qoruyub bilmirdi. Bir gün xan düşmən hücumundan yaxşı mühafizə oluna biləcək dəniz sahilində 1300-1600 metr yüksəklikdə yerləşən və üç tərəfdən sıldırım qayalarla əhatə olunan dağ yaylasını gördü. Şuşanın ərazisi xanın arzusunda olduğu tələblərə tam cavab verdiyindən o, şəhəri burada salmağı qərara alır. Şəhər əvvəlcə onun şərəfinə Pənahabad adlandırıldı da, sonralar Şuşa kimi çağırılıb. Şuşa müdafiə xarakterli qala kimi salınıb. Amma 270 illik yaşı olan bu şəhər

"... Şuşanı yaradanlar, Şuşa şəhərini quranlar, Şuşa qalasını tikənlər Azərbaycan torpağının sahibləri olublar və Qarabağda Azərbaycan torpağının daim qorunması, saxlanması üçün Şuşa şəhərini, qalasını yaradıblar".

Heydər ƏLİYEV

hər də bir silah istehsal edən sex və ya müəssisə olmayıb. Bu şəhərdə musiqi olub. Şuşanın tarixi meydanlarından biri Cıdır düzündür. Bu meydana qarabağlı igidlər at çapıb, qırxaq tutub gülləşib, çövkən oynayıblar...

Şuşa Azərbaycanın tacıdır, Qarabağın mirvarisidir. Bu şəhərdə həmişə düşmən gözü olub, farslar da... mənfur ermənilər də həmişə Şuşaya baxıb köks ötürüblər. Qarabağ xanlığı Rus-Fars müharibəsi nəticəsində Araz çayının şimalındakı digər xanlıqlarla birlikdə XIX əsrin əvvəllərində Rusiya imperiyasına birləşdirilib. Sovet dönmənin ilk illərində 1921-ci ildə Şuşa yeni yaradılmış Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin mərkəzi olub. Amma şəhər əhəli azərbaycanlılardan ibarət olduğu üçün vilayət mərkəzinin Şuşada olması ermənilərə sərf etmədiyini görə, havadarlarının köməyi ilə 1923-cü ildə mərkəz dəyişdirilərək Xankəndiyə köçürüldü.

Dağlıq Qarabağda demografik dəyişiklik etmək məqsədilə 1828-1830-cu illərdə İrandan 40 min, Türkiyədən 84 min erməni əhalisini köçürərək Qarabağda yerləşdiriblər.

Şuşa şəhəri təbiəti və saf havasına görə fərqləndiyi üçün müalicə ohamiyyəti baxımından sovet illərində kurort şəhəri olub. Bu şəhər öz qədim tarixi abidələri, gözəlliyi ilə seçilib. Şuşada olan qədim məscidlər, karvansaralar,

muzeylər, Şuşa teatri şəhərə gələn turistlərin, qonaqların ən çox üz tutduqları məkanlar olub. Həm də maraqlısı budur ki, sovet dövründə tar, kamança, ud, nağara və digər musiqi alətləri istehsal edən yeganə Şərq Milli Musiqi Alətləri Fabriki də Şuşada yerləşib.

Şuşa şəhəri tarixən Azərbaycanın tarixi-mədəni, ictimai-siyasi həyatının mühüm mərkəzlərindən biri olmuşdur. 1977-ci ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə "Şuşa şəhərinin tarixi hissəsinə tarix-memarlıq qoruğu elan etmək haqqında" qərar qəbul edilmişdir. Həmin qərar nəticəsində Şuşada abidələrin qorunması, görkəmli mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin xatirələrinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində ohamiyyətli addımlar atılmışdır.

1992-ci il mayın 8-dək - şəhər işğal olunana kimi burada onlarca muzey, bir neçə orta və ali təhsil müəssisəsi, məktəblər və kitabxanalar fəaliyyət göstərmişdir. Mənfur erməni vandalları Şuşanı işğal etdikdən sonra şəhərin infrastrukturuna ciddi ziyan vurub, tarixi memarlıq abidələrini dağıdıb, şəhəri talan ediblər. Bununla kifayətlənməyən düşmən Üzeyir bəy Hacıbəylinin, Bülbülün, Natəvanın heykəllərini də gülləbaranə məruz qoyub.

Qəhrəman Azərbaycan Ordusu 2020-ci ildə Şuşanı düşmən işğalından azad etdikdən sonra şəhərdə geniş abadlıq-quruculuq işlərinə başlanmış,

düşmənin şəhərə vurduğu ziyanlar aradan qaldırılmışdır. Eyni zamanda Şuşanın tarixi ənənələri də bərpa edilmişdir.

Bu gün Şuşa elmi konfransların, beynəlxalq ohamiyyətli tədbirlərin, musiqi festivallarının keçirildiyi bir ünvanə çevrilib. Tariximizin yadigarı Şuşa 2021-ci il mayın 7-də Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilmişdir. Şəhərdə gedən abadlıq-quruculuq, bərpa işlərinə şəxsən nəzarət edən Müzəffər Ali Baş Komandan müttəmədi olaraq Şuşaya səfərlər edir, görüşlərə iştirak edir, tövsiyə və tapşırıqları verir.

Şuşa təkcə azərbaycanlılar üçün doğma, müqəddəs şəhər deyil. Azərbaycanın dostları, bütün türk dünyası Şuşanı özələrinə qardaşlıq şəhəri hesab edirlər.

2022-ci il martın 31-də Türkiyə Respublikasının Bursa şəhərində Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatına (TÜRKSÖY) üzv ölkələrin Mədəniyyət Nazirlərinin Daimi Şurasının növbədənkonar iclasında Şuşa şəhəri mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin xatirələrinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində ohamiyyətli addımlar atılmışdır.

Memarlıq və şəhərsalma sənətinin 270 illik tarixə töhfələri kimi bu qədim və Azərbaycan xalqı üçün yüksək mədəni-mənəvi dəyər kəşb edən Şuşaya xüsusi ehtiramın təzahürü kimi bu qədim türk dünyasının birlik və həmrəyliyinə yeni rəmzinə çevrilmiş türk xalqları arasında ohaməkdaşlıq perspektivlərinin daha da genişləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcək. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, türk dövlətlərinin qəbul etdikləri bu möhtəşəm qərar dostluğumuzun, birliyimizin, qardaşlığımızın ayarı nümayişidir.

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

● Sənət dünyası

Həyatının ən unudulmaz anlarından danışır. Sevinc, kədər və həyəcan qəlbində bir-birinə qarışdığı gündən. Uzun illərin həsrəti bitmişdi. 2020-ci ilin payızında, 44 gün davam edən Vətən müharibəsində qəhrəman Azərbaycan Ordusunun böyük zafarı ilə yağı düşmənin işğalına son qoyulduqdan sonra azad Şuşa öz sakinlərini qarşılamğa başlamışdı. O da Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən "Xənbülbül" Musiqi Festivalında iştirak etmək üçün Şuşaya səfərində əsərdən qurtulmuş o yerləri yenidən gördü. Bir zamanlar acdağların gözib-dolaşdığı o müqəddəs yurdu seyr etdikcə qəlbini sözlə ifadəsi mümkün olmayan duyğular bürüyürdü. Yaddaşında silinməz izlər salmış uşaqlıq xatirələri baş qaldırır, həmin illərdə qalan doğmalarının unudulmaz simalarının gözələrinin önündə canlanırdı...

maq üçün çox əziyyətlərə qatılmalı olub. Moskva da bu istəklə gedib. 1950-ci ildə Moskva şəhərində Mərkəzi Dəri-Zöhrəvi Elmi-Tədqiqat İnstitutunun ordinarurasına daxil olub və dünyanın məşhur müttəxəssislərindən dərslər alıb. Moskva da namizədlik dissertasiyası mövzusu götürüb. Uğurla müdafiə edib. Bakıya gəlib. Burada yaşamağa, çalışmağa başlayıb.

Ana qohumları isə Şuşa şəhərində yaşayıblar. Eldar Hacıyev deyir: "Mənim ulu babam Qasım bəy Behbudov Şuşada tanınmış, hörmətli adamlardan biri kimi sayılıb-seçilib. Cıdır düzündən yaxınlığında geniş torpaq sahələri, şəhərdə böyük mülkü olub. Qasım bəy Şuşa şəhərinin nüfuzlu adamlarından biri kimi sayılıb-seçilib. Ulu babamın torpaq sahələrini mənə Şuşaya səfərimizdə yalnız bu şəhərin deyil, ümumilikdə Qarabağ tarixini dərindən bilən, arşınçıdır jurnalist, "Şuşa" qəzetinin redaktoru Vəlif Quliyev göstərdi. Anamın ana tərəfi isə Cavanşirilər nəslindəndir".

Arzuların işığında

Eldar Hacıyev həkim ailəsində böyüyüb. Atasının da tibb sənətini seçməyini arzulaıyıb. Ancaq Eldar Hacıyevin kiçik yaşlarından könlünə başqa bir arzusunun işığı düşüb. Hələ uşaqlıqlarından rəsmlər çəkdiyini yada salır: "O vaxtlardan miniatürlər çəkməyi çox sevirdim".

Atasının dostlarından biri, Xalq rəssamı, professor Nadir Əbdürrəhmanov çəkdiyi rəsmləri görüb. Görür, tanınmış rəssamın adını maraqlandırdığını duyduğunu, gördüyü üçün Eldar Hacıyev atasına deyir: "Eldar mənim yanına emalətxanama gəndər, rəsmi incəliklərini ona öyrədim". Atasını etiraz edib: "Yox, o da həkim olacaq". Nadir Əbdürrəhmanov yazırafat, yarıciddi cavab verib: "Sizin nəsildə elə hamı həkimdir. Qoy bir nəfər də rəssam olsun". Eldar Hacıyev on

dörd yaşından Nadir Əbdürrəhmanovun emalətxanasına getməyə, ondan rəssamlıq sənətinin incəliklərini öyrənməyə başlayıb.

E. Hacıyev orta məktəbi 1979-cu ildə bitirib. Arzusunda olduğu, xeyalını qurduğu sənətin yolunu tutub. Elə həmin il M.A. Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun Xalçaçılıq və bədi toxuculuq fakültəsinə daxil olub. Böyük sənətkar, məşhur xalçaçı-rəssam, professor Lətif Kərimovdan dərslər alıb. Müəllimi ona Azərbaycan milli xalça sənətinin sirlərini öyrədir, rənglər və nağıslar əlaməti, miniatür sənətinin xalçada yeri barədə məlumat verir.

Lətif Kərimovla yanaşı, Eldar Hacıyev xalçaçı-rəssam kimi formalaşmasında professor Kubra xanım Əliyevanın da böyük xidməti olub.

O, 1984-cü ildə Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunu bitirir. Böyük arzularla

işə başlayıb. Yaratdığı əsərlərdə həm duyğu və düşüncələrini, həm də öyrənib bildiklərini əks etdirir.

Eldar Hacıyev miniatür sənəti ilə bağlı olan xalçaların uzun illər gərgin əməyinin sayəsində ərsəyə gəldiyini bildirir. Azərbaycanın klassik şairi Nizami Gəncəvinin "Xəmsə" əsərinin mövzularının yarıradıcılığında mühüm yer tutur. Nizami Gəncəvinin "Yeddi gözəl", "Xosrov və Şirin", "Sirlər xəzinəsi", "Leyli və Məcnun", "İskəndərnamə" əsərlərinin ayrı-ayrı süjetlərinə həsr edilmiş xalçalar rəssamın uzun illik zəhmətinin böhrəsidir. Eyni zamanda nəfis və incə zövqlə işlənmiş Məhsəti Gəncəvi, Ömər Xəyyam, eləcə də dini süjetlər əsasında yaratdığı "Möhəmməd Peyğəmbərin mərəci", "Ana Məryəm", "Müqəddəs ana körpə ilə", "Vladimir ikonasi", "Bibliya motivləri" adlı xalçalarının hərəsi bir sənət əsəridir.

Eldar Hacıyev xalçalarla yanaşı, çox maraqlı dekorativ rəsmlərin də müəllifidir. O, ana vətənə, doğma Azərbaycana olan məhəbbətini, doğma xalqının mədəniyyətini, adət-ənənələrini, milli geyimlərini, məişətini, memarlıq abidələrini, zəngin sənətini böyük ustalıq və heyranlıqla "Azərbaycan", "Novruz", "Yallı", "Nar yığan qızlar", "Şuşalı qızlar", "Elçilər", "Xurma yığan qızlar", "Köç", "Xan pişiyi", "Əncir yığan qızlar", "Şuşa gözəlləri", "Kənd qızı", "Dəvə döyüşü", "Gəlinin gətirilməsi", "Xoruz döyüşü" və başqa əsərlərində əks etdirir.

O, 1997-ci ildən Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvüdür. Yaradıcılıq işləri müxtəlif muzey və şəxsi kolleksiyalarda saxlanılır. Bir çox sərginin iştirakçısı olub. İlk fərdi sərgisi 2016-cı il dekabrın 1-də Bakı şəhərində keçirilib. 2016-cı ilin dekabrında Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının V.Səmə-

dova adına sərgi salonunda "İlmələrin rəqsi" adlı fərdi sərgisi təşkil edilmişdir. 2019-cu ilin martında Nur Art House qalereyası "Alli-güllü Novruzum" sərgisində əsərləri nümayiş olunub. Həmin ilin mayında isə Rəsm qalereyasında "Gül çələngi" adlı fərdi sərgisi təşkil edilmişdir.

Tanınmış xalçaçı-rəssam Eldar Hacıyev yaratdığı əsərlər bir sıra xarici ölkələrdə də sərgilənib. Belə ki, 2013-cü ilin noyabrında Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə ölkəmizin Fransadakı səfirliyinin dəstəyi ilə Parisdəki Məktəblər və Əlyazmalar Muzeyində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin 870 illik yubileyinə həsr olunmuş sərgidə Eldar Hacıyevin dahi şairin poemalarına aid "Xəmsə I", "Xəmsə 2", "Leyli və Məcnun", "İskəndərnamə" adlı xalçaları nümayiş etdirilib. 2013-cü ilin noyabrında xalçaçı rəssamın əsərləri Fransanın Reyn şəhərinin To sarayında Heydər Əliyev Fondu tərəfindən şairə Məhsəti Gəncəvinin 900 illik yubileyinə əlaqədar təşkil etdiyi sərgiyə çıxarılıb. Sərgidə Eldar Hacıyevin şairəyə həsr etdiyi iki xalçası təqdim olunub. 2018-ci ilin oktyabrında və dekabrında Parisdə (Fransa), 2019-cu ilin noyabrında və fevralında Moskva (Rusiya), həmin ilin apreldə Dubayda (BƏƏ) da Eldar Hacıyevin əsərləri nümayiş olunub. Keçən ilin dekabrında Ukraynada Taras Şevçenko adına Milli Muzeydə sərgisi keçirilib.

Bu il dövlət başçısı İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Şuşa ili" elan edilmişdir. Tanınmış sənətkar da "Şuşa ili"no öz töhfələrini verib. Son vaxtlar Qarabağ mövzusunda yaradıcılığında xüsusi yer verdiyi diqqətə çatdırır: "Qarabağın xalçalarını Qarabağ atları ilə sintez etdim. Bu mövzuda bir seriya işləmişəm. Hazırda da işlər davam edir. Planlarım isə çoxdur. Gələn il Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Heydər Əliyev İli" elan olunub. Mən də bir xalçaçı-rəssam kimi bu əlamətdar ilə münasibətilə Ümummilli Liderə həsr olunmuş böyük bir xalça hazırlamağı düşünürəm".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Sonun başlanğıcı

"Dünya çempionatını komandalının nümayiş etdirdiyi futbola görə iki mərhələyə bölmək olar. Birincisi qrup, digər isə 1/8 finaldan sonrakı mərhələ. Çünki burada bütün kartlar artıq açıdır". Mundialın başlanğıcı gündən etibarən bu fikirləri çox səsləndirmiş, ətraflı məlumat vermişdik.

Hər turnirdə olduğu kimi qrupdan növbəti mərhələyə bir tur qalmış çıxmağı təmin edən komandalın axırncı oyunlara ehtiyat futbolçularla çıxmağa daha çox üstünlük verildilər. Bu durum qrupdakı zəif rəqiblərin sürprizlərə imza atması ilə nəticələndi. Hətta bəzi komandalın bu fürsətdən istifadə edərək növbəti mərhələyə yüksəldilər.

Artıq bu gündən etibarən 1/4 final mərhələsinə start veriləcək. Günün ilk matçında Xorvatiya və Braziliya yığmaları qarşılaşacaqlar. Günün sonunda isə Niderland və Argentina yığmaları üz-üzə gələcəklər.

Niderland yığmasının daha gənc kollektivdən ibarət olması argentinələri təcrübə baxımından bir addım öndə çıxartdı. Cənubi Amerika təmsilçisi mundiala yaxşı başlamasa da, sonradan özünə gəlməyi bacardı. Heyəti Messinin rəhbərliyi altında daha təcrübəli futbolçulardan təşkil edilən yığma geri dönüş etməyə nail oldu. Amma meydana çox maraqlı qarşılaşma izləyəcəyimizi düşünürük.

Xorvatiyanın isə Braziliya qarşısında işi çox çətin olacaq. Böyük ehtimalla xorvatlar bütün zonaları bağlayaraq müdafiə olunub əks hücum taktikası seçə bilərlər. Hədəfdə qol buraxmadan matçın taleyini 11 metrlik zərbələrə daşımaq da ola bilər.

Bir çoxlarının favoriti olan Braziliya yığmasının alternativli hücum keçidləri bütün komandalın üçün aşılmaz çətin sədd olaraq görülməkdədir. Xüsusilə 2-ci və 3-cü zonaya sürətli keçid oyununu braziliyalılar çox mükəmməl şəkildə yerinə yetirirlər. Bunları nəzərə alsaq,

xorvatların texniki heyətinin işi heç də asan olmayacaq.

Gələk, turnirdə böyük sürpriz imza atan Mərakeş yığmasına. Höqiqətən mundial tarixində ad olaraq bu yüksəliş sürprizi kimi dəyərləndirilsə də, komandanın mövcud oyun planı, futbolçu heyəti hazır-

kı nəticənin ədalətli olduğunu göstərir. Ləqəbi "Atlas aslanları" olan yığma İspaniya ilə qarşılaşmadakı kimi oyuna köklənməyə problem yaşamasa, Portuqaliya yığmasına da çox çətin ola bilər.

Bir sözlə, başlanğıcı futbol keyfiyyəti sarıdan gözləntiləri doğrultmayan

dünya çempionatı heyəcinə bu gündən etibarən yaşayacağıq. Sonun başlanğıcında favoritlər Braziliya, Fransa və Argentina seçmələridir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

9 dekabr təqvimini

1/4 FİNAL

Xorvatiya - Braziliya (19:00)
Niderland - Argentina (23:00)

Di Marianın son durumu

Argentina millisinin futbolçusu Anxel Di Maria zədəsini sağaldı. 34 yaşlı yarımmüdafiəçi komanda ilə ümumi məşqləri bərpa edib. O, baş məşqçi Lionel Skaloni şans verəcəyi təqdirdə 1/4 finalda Niderlanda qarşı oynayacaq.

Qeyd edək ki, Di Maria zədə səbəbindən 1/8 finalda Avstraliya ilə görüşü buraxmışdı.

Enrike ilə yollar ayrıldı

İspaniya millisinin baş məşqçisi Luis Enrike ilə yollar ayrıldı. Bu barədə İspaniya Kral Futbol Federasiyası (RFEF) məlumat yayıb.

Qeyd edək ki, İspaniyanın "DÇ-2022"-nin 1/8 finalında Mərakeşə uduzaraq (0:0, penaltilər seriyası - 0:3) mundiala vıdalaşmasına görə Enrike ilə müqavilənin yenilənməyəcəyi gözlənilirdi. Yerli medianın yazdığına görə, onun yerinə İspaniya gənclər yığmasının baş məşqçisi Luis De la Fuente təyin edilib.

Qeyd edək ki, Enrike 2018-ci ildən yığmanı çalışdırırdı.

"DÇ-2022"də olduğu vaxt Almaniya millisində qalmaqla yaşanıb. Bu barədə "Bild" məlumat yayıb. Milli komanda düşürgədə iki hissəyə bölünüb - "Bavariya"nın oyunçuları və digərləri.

Baş məşqçi Hans-Diter Flik "Bavariya"nın oyunçularına qarşı xüsusi münasibətdə ittiham olunub. Bu da komanda daxilində ixtilaf yaradıb. Flik ona görə də bütün komandanın rəğbətini qazana bilməyib.

Problemlər mundialın qrup mərhələsinin 1-ci turunda Yaponiya ilə oyunundan (1:2) əvvəl başlayıb. Matç ərəfəsində "One Love" sarğısı ətrafında müzakirələrə Manuel Nouer və Leon Qoretzka başlayıb. Onlar israrla oyun-öncəsi komanda ilə foto çəkilişi zamanı ağzını örtmək lazım olduğunu bildiriblər. Digər oyunçular isə heç bir siyasi aksiyada iştirak etmək istəməyiblər.

Yaponiya ilə oyun zamanı bir çox futbolçu Flikin İlqay Gündoğanın yerinə Qoretzkanı buraxma qərarını anlamayıb. İlqay isə bu qərara görə qəzəblənib. Mark-Andre ter Ştegen və Kay Havertz dünya çempionatında oyuna ehtiyat oyunçular skamyasında başladılar üçün məyus olublar. "Barselona"nın qapıçısı xüsus-

silə klubbda çıxışlarına rəğmən şans qazanmadığına görə təəssüflənib.

"Bavariya"da Flikin baş məşqçiliyi altında oynayan, hazırda "Borussiya" Dortmundun şərəfini qoruyan Niklas Süle ilk oyunda zəif çıxış etməsinə baxmayaraq, meydana çıxıb. Niko Şlotterbek və Matias Ginter isə şans qazanma-

yıb. Bütün bunlar yığmanın daxilində ciddi problemlərə yol açıb.

Qeyd edək ki, Almaniya yığması mundialda E qrupunu 4 xalla üçüncü sırada başa vuraraq turnirə erkən vıdalayıb. Xatırladaq ki, Flik 2019-2021-ci illərdə "Bavariya"ni çalışdırıb. O, ötən ildən yığmanın baş məşqçisidir.

Noppert çox iddialıdır

Niderland millisinin qapıçısı Andries Noppert 1/4 finalda Argentina ilə oyun öncəsi fikirlərini bildirib. O, rəqib komandanın hücumçusu Lionel Messinin penaltı zərbəsini dəf ed biləcəyini söyləyib:

"Messi bizə penalti vursa, nə olacaq? Onda mən hazır olacağam. Amma o, penaltını düzgün yerinə yetirməyə bilər. Biz bunu turnirin əvvəlində gördük. O da bizim kimi insandır".

Xatırladaq ki, Messi DÇ-2022-nin qrup mərhələsinin 1-ci turunda Səudiyyə Ərəbistanı ilə oyunda (1:2) penaltını qola çevirməmişdi.

Ən böyük məğlubiyyət

İsveçrə millisini son 59 illik tarixində ən böyük məğlubiyyətini alıb. Komanda 1/8 finalda Portuqaliyaya 1:6 hesabı ilə uduzub.

1963-cü ildən etibarən İsveçrə Portuqaliya ilə görüşəndə belə böyük hesabla məğlub olmayıb. Komanda 1963-cü ildə İngiltərəyə 1:8 hesabı ilə uduzub. Həmin vaxtdan indiyədək milli komanda bütün yarışlarda heç vaxt 6-dan çox qol buraxmamışdı.

Bernardu Silva Messinin oynamayacağına ümid edir

Portuqaliya millisinin yarımmüdafiəçisi Bernardu Silva Argentina yığmasının hücumçusu Lionel Messinin mundialdakı çıxışından danışıb.

O, mundialda Portuqaliya-Arjentina finalı olacağı təqdirdə, Messinin meydana girməsini istəməyəcəyini söyləyib: "Messi Messidir... Bu, hər kəsin bacarıqları haqqında bildiyi bir oyundur. Ümid edirik ki, Portuqaliya dünya çempionatının finalında Argentina ilə qarşılaşsa, Messi oynamayacaq və ya çox pis oynayacaq (gülür)".

Xatırladaq ki, Portuqaliya 1/4 finalda Mərakeşlə (10 dekabr), Argentina Niderlandla (9 dekabr) qarşılaşacaq. Portuqaliya və Argentina mübarizəni davam etdirəcəkləri təqdirdə, finalda bir-birləri ilə üz-üzə gələcəklər.

Ronaldu məşqdən imtina etdi

Portuqaliya millisinin hücumçusu Kriştiano Ronaldu mundialın 1/8 finalında İsveçrə ilə oyundan (6:1) sonra ehtiyat oyunçularla məşqdən imtina etdi.

Bildirilirdi ki, Portuqaliya millisinin baş məşqçisi Fernando Santuş ehtiyat oyunçular üçün məşq təşkil edib. Görüşdə iştirak edən futbolçular isə zaldə məşq ediblər. Ronaldu ehtiyat oyunçular arasında olmayıb, əsas oyunçularla qalıb. Futbolçunun heç bir diskomfort yaşamadığı və mükəmməl fiziki vəziyyətdə olduğu qeyd edilir.

Bu arada yerli mətbuatın yazdığına görə, 37 yaşlı hücumçu İsveçrə ilə matçda start heyətdə yer almayacağını öyrənəndən sonra yığmanın düşürgösünü tərk etmək istəyib. Kriştiano əşyalarını yığıb Portuqaliya millisinin düşürgösünü tərk etməyə çox yaxın olub. Lakin bir müddət sonra futbolçu hələ də bu komandada mühüm rol oynaya biləcəyini anlayaraq sakitləşib.

Portuqaliya millisini 1/4 finalda Mərakeş yığması ilə qarşılaşacaq. Sabah keçiriləcək görüş Bakı vaxtı ilə saat 19:00-da başlayacaq.

FIFA prezidenti razıdır

FIFA prezidenti Canni İnfantino Qətərdə keçirilən "DÇ-2022"-nin qrup mərhələsini yüksək qiymətləndirib.

O deyib: "Mən bütün matçları gördüm və mümkün qədər sadə və aydın dildə desək, bu, mundial tarixinin ən yaxşı qrup mərhələsi idi. Turnirin qalan hissəsi çox ümidvericidir. Matçlar əla keyfiyyətlə, gözəl stadionlarda keçirildi. Azarkeşlər də inanılmaz idi".

Rusiyanın imperiya iştahı

İndi də I Pyotrun arzularını gerçəkləşdirmək iddiasına düşüblər

Bu ilin fevral ayında Ukraynada "xüsusi hərbi əməliyyat"ın keçirilməsi ömrünü verən Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilk olaraq iyunda Moskvanın əsl məqsəddən - əraziləri "geri almaq"dan danışıraq buillik hadisələri ölkədə 350 illik yubileyi qeyd olunan I Pyotrun dövrü ilə müqayisə etmişdi: "Aydındır ki, bizim özümüzü bir növ müdafiə etməli, bunun üçün mübarizə aparmalıyıq. Hazırda biz I Pyotrun 350 illiyinə həsr olunmuş sərgidəyik. Demək olar ki, heç nə dəyişməyib. I Pyotr 21 il Şimal müharibəsi apardı. Deyirlər, o, İsveçlə müharibə aparırdı, nəyisə qoparmaq istəyirdi... O, heç nəyi qoparmırdı! O, qayıtarırdı! Sankt-Peterburq - yeni paytaxtın əsasını qoyanda Avropa ölkələrindən heç biri bu ərazini Rusiya kimi tanıyırdı, hamı onu İsveç kimi tanıyırdı. Orada isə lap qədimdən fin-uqor xalqları ilə yanaşı, slavyanlar da yaşayırdılar və ərazi Rusiya dövlətinin nəzarəti altında idi. Qərb istiqamətində də eynidir. Bu, Narvaya - onun ilk yürüşləri nəzərdə tutur. Niyə oraya getdi? Qayıtarırdı və gücləndirirdi. O, bu işlərlə məşğul idi. İndi belə görünür ki, bizim də payımıza qayıtmaq və gücləndirmək düşüb".

də olub. Lakin orada fin-uqor tayfaları da yaşayırdı və bunu hətta Putin də etiraf edir. Demək, onlar Finlandiyaya verilməlidir? Bəs Rusiyanın XIX əsrin əvvəllərində I Aleksandrın dövründə Rusiya-İsveç müharibəsi nəticəsində aldığı Finlandiya necə olmalıdır?

Hansı ərazinin kimə məxsus olması ilə bağlı mübahisələr çox təhlükəli nəticələrə gətirib çıxara bilər. Bəşəriyyət tarixində möhür ərazi iddialarından doğan ən dəhşətli müharibə sayılan İkinci Dünya müharibəsindən sonra adətən belə mübahisələr aparılır. Dövlətlər yerləşdikləri ərazilərə sahibdirlər. Sərhədlərin yenidən çizılması isə, məsələn, Sovet İttifaqının dağılması ilə müşayiət olunan ümumi konsensusla mümkündür.

I Pyotrun 350 illik yubileyindən istifadə edən Rusiya lideri özünü sərkərdə obrazını yaradır. Bu faktı "Agentlik. Xəbərlər" nəşri də qeyd edib. Bir müddət əvvəl Putin "I Pyotr. İmperiyanın doğulması" multimedia sergisini ziyarət edib. Bu səfər heç də təsadüfi deyil, çünki Rusiyanın yüksək vəzifəli rəsmiləri son vaxtlar öz bəyanatlarında dəfələrlə birbaşa və ya dolayısı ilə Pyotrun siyasətini Putinin həər-kətləri ilə müqayisə ediblər.

I Pyotrun dövrünü və Ukrayna ilə müharibəni hələ aprel ayında Xarici Kəşfiyyat

Xidmətinin direktoru Sergey Narişkin "I Pyotr və onun dövrü" adlı sergisinin açılışında müqayisə edib: "Ən möhtəşəm hərbi qələbələrdən birini I Pyotr Poltava döyüşündə qazandı. Düşünürəm ki, o, şanlı kazakların nəslinin son üç onillikdən əgah olsaydı, tabutunda çevrilirdi".

I Pyotrun "dönizdən dənizə" imperiya ambisiyalarının gerçəkləşdirilməsi istəyinə daha bir sübut kimi isə Rusiya Prezidentinin dekabrın 7-də Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafı və İnsan Haqları Şurasının üzvləri ilə görüşündəki çıxışı zamanı səsləndirdiyi fikirləri misal götürməklər olar: "Xüsusi hərbi əməliyyatın nəticələrinin uzun müddət davam etməsinə gəlincə, əlbəttə ki, bu, uzun bir proses ola bilər. Amma siz qeyd etdiniz ki, yeni ərazilər ölə olub. Bu, Rusiya üçün əhəmiyyətli nəticədir... Nə gizlədim, Azov dənizi də Rusiyanın daxil olmağına çevrildi. Hələ I Pyotr Azov dənizinə çıxmaq üçün mübarizə aparırdı".

Qərb siyasətçiləri Rusiya-Ukrayna müharibəsini şərh edərkən tez-tez deyirlər ki, rəsmi Moskva sərhədləri güc yolu ilə dəyişmək istəyir.

Rizvan HİLALOĞLU, "Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) **manat**
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) **manat**
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!
 Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

"İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" publik hüquqi şəxs xroniki böyrək çatışmazlığı üzrə tədbirlər proqramının icrası məqsədilə dərman vasitələrinin satın alınması ilə bağlı açıq tender elan edir

Malgöndərlənə (podratçılara) təklif olunur ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqavilənin icrasını təmin etmək üçün malgöndərlənə (podratçılara) lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyən malgöndərlənə (podratçılara) aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə bərabərlikdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin Əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Lev Tolstoy küçəsi, 170 ünvanından (Əlaqələndirici şəxs: Səbinə Məmmədova, telefon: (+994 12) 310-07-70 (daxili 4444), E-mail: smammadova@its.gov.az) ala bilərlər.

Tender I LOT üzrə keçirilir.
 LOT-1. Xroniki böyrək çatışmazlığı üzrə tədbirlər proqramının icrası məqsədilə dərman vasitələrinin satın alınması.

İştirak haqqı: 1,500.00 (bir min beş yüz) manat.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi üçün satılmalı təşkilatın bank rekvizitləri:
 Təşkilat: "İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" publik hüquqi şəxs
 VÖEN: 1701911851
 Hesab: AZ52AIB38090019440013375105
 Bank: Kapital Bank ASC Səbail filialı
 Bankın VÖEN-i: 9900003611
 Kod: 200059
 Müxbir hesabı: AZ37NABZ0135010000000001944
 S.W.I.F.T.B.I.K - AIBAZZXX

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- 1) Tender prosedurasında iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- 2) Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- 3) Vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında vergi orqanından arayış (01.12.2022-ci il tarixindən sonrakı tarixə təqdim olunmuş arayış olmalıdır);
- 4) İddiaçının son (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərsə, bütün fəaliyyəti dövründəki) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış;
- 5) İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (bir ildən az müddətə fəaliyyət göstərsə, həmin dövrü əhatə edən maliyyə hesabatının surəti);
- 6) Tender təklifi (təkliflərin açıqlığı tarixindən sonra azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);

Tender komissiyası

Hava yağıntılı olacaq

Azərbaycanda dekabrın 9-na gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında səhər bəzi yerlərdə havanın çiskinli, axşam isə ararib yağıntılı olacağı gözlənilir. Cənub-şərq külöyü əsəcək. Havanın temperaturu gecə 3-5°, gündüz 5-8° isti olacaq.

Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi yerlərdə havanın çiskinli olacağı ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Mülayim şərq külöyü əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 4-9°, gündüz 0-4° şaxta olacağı proqnozlaşdırılır.

Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilan rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Mülayim şərq külöyü əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-5°, gündüz 5-10° isti, dağlarda gecə 7-12°, gündüz 0-5° şaxta olacağı ehtimal edilir.

Naxçıvan şəhərində, Culla, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Mülayim şərq külöyü əsəcək. Havanın temperaturu gecə 1-6° şaxta, gündüz 5-10° isti olacaq.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Ağdam, həmçinin Daşkəsən,

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzon, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin bəzi şərq rayonlarında ararib yağıntılı olacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Mülayim şərq külöyü əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 1-5° şaxta, gündüz 1° şaxtadan 4°-dək isti, dağlarda gecə 7-12°, gündüz 0-5° şaxta olacağı ehtimalı var.

Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin bəzi şərq rayonlarında ararib yağıntılı olacağı gözlənilir. Ararib duman olacaq. Mülayim şərq külöyü əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-5°, gündüz 5-10° isti olacağı gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarının bəzi yerlərində ararib yağıntılı olacağı, duman olacağı gözlənilir. Mülayim şərq külöyü əsəcək. Havanın temperaturu gecə 2-4°, gündüz 5-8° isti, dağlarda gecə 2° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 3-5° isti olacaq.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin kollektivi general-mayor Elşən Zeynalova anası

VALIDƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının katibi və katibin xidmətinin əməkdaşları Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin sədri

MAHMUD NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-in kollektivi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin sədri

MAHMUD NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarov və məhkəmənin kollektivi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin sədri

MAHMUD NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərnerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin kollektivi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin sədri

MAHMUD NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıtdan Zakir Fərəcov Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin sədri

MAHMUD NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının müdafiə sənayesi naziri Mədot Quliyev və nazirliyin kollektivi Elşən Zeynalova anası

VALIDƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının rəhbərliyi və kollektivi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin sədri

MAHMUD NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

<p>BAŞ REDAKTOR</p> <p>Bəxtiyar SADIQOV</p>	<p>Ünvan</p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, 11 mərtəbə</p> <p>e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavinləri - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-28, 538-31-11, Fotolillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəsibəlik - 539-59-33</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sənədləşdirilib, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sözlünlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılardakı fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əyləmələrə cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 6484</p> <p>Sifariş 3453</p> <p>Qiyməti 40 qəpik</p>
---	--	--	--	---	---